

Oppsummering og vurderinger – høring av forslag til ny forskrift om utøving av fiske etter anadrome laksefisk

Om høringen

Innledning

Miljødirektoratet sendte den 2. mars 2026 på høring forslag til ny forskrift om utøving av fiske etter anadrome laksefisk, som vil erstatte forskrift 25. februar 2003 nr. 256 om oppgaveplikt og om redskaper som er tillatt benyttet ved fiske etter anadrome laksefisk. Høringsfristen var 13. april 2026.

Miljødirektoratet mottok 32 høringssvar innen fristen. Alle høringsinnspillene ligger på høringssiden: [Forslag om ny forskrift om utøving av fiske etter anadrome laksefisk - miljodirektoratet.no](https://www.miljodirektoratet.no/for-slag-om-ny-forskrift-om-utoving-av-fiske-etter-anadrome-laksefisk).

I dette notatet har Miljødirektoratet sammenstilt og vurdert høringsinnspillene som gjelder forslag til endrede eller nye bestemmelser. Innspill som gjelder uendrede bestemmelser, eller bestemmelser om fisketid og andre forhold som er regulert i bl.a. forskrifter om fiske etter anadrome laksefisk i sjøen og vassdrag, er i hovedsak ikke gjengitt og vurdert.

Viktige endringer i forhold til dagens forskrift er krav om:

- ukentlig, elektronisk fangstrapportering ved fiske med kilenot og lakseverp
- elektronisk fangstrapportering ved stangfiske i sjøen
- elektronisk fangstrapportering fra fiske i vassdrag
- at forvaltningslag i vassdrag der det er krav om midtsesongevaluering av laksefisket, totalkvote for vassdraget eller sesongkvote for fiskere, skal innføre krav om fortløpende fangstrapportering fra fiskere
- elektronisk registrering av kilenot og lakseverp
- at fangstdel og ledegarn for kilenot og lakseverp tidligst kan settes ut i sjøen tre døgn før fiskesesongen begynner, og senest må være tatt opp tre døgn etter at fiskesesongen er avsluttet

De fleste av gjeldende bestemmelser om utforming, bruk, plassering, merking og stenging av redskaper det i dag er tillatt å fiske med, blir videreført. Regelverk om redskaper som det ikke lenger er tillatt å bruke i fiske etter anadrome laksefisk (oter og krokarn) er tatt ut av forskriften

Viktige endringer etter høring:

- Endret kravet om *daglig* fangstrapportering fra fiskere i vassdrag med midtsesongevaluering/totalkvote/sesongkvoter til et krav om *fortløpende* fangstrapportering, jf. § 23 tredje ledd.
- For å gi forvaltningslag i vassdrag tid til å omstille seg til kravet om fortløpende fangstrapportering, gis det utsatt ikrafttreden for denne bestemmelsen, jf. § 26.
- Utsatt ikrafttreden for bestemmelsen om registrering av fiskere til fiske med kilenot og lakseverp (§ 3), jf. § 26. Det betyr at der statsforvalteren har bestemt en annen registreringsfrist enn 15. mai, vil denne gjelde i 2026.
- Det innføres et unntak fra kravet om opptak av fangst del og ledegarn for kilenot og lakseverp senest tre døgn etter at fiskesesongen er avsluttet, dersom storm, sjøgang, strøm, flom eller lignende naturhindringer gjør at det er farlig å følge stengingsreglene fullt ut.

Konsultasjon etter sameloven

Bivdu uttaler at de er en fiskeriorganisasjon med rett til konsultasjon etter sameloven. Etter sameloven har forvaltningen plikt til å gi full informasjon og konsultere om alle relevante forhold (forslag) i forkant av utsending av eventuelle høringsforslag som kan påvirke rettighetshavere/ fiskere i sjøsamisk område (Sapmi). Bivdu mener at Klima- og Miljødepartementet (KLD) og Miljødirektoratet (MD) ikke har fulgt opp sin plikt til å involvere Bivdu (som her representerer sjølaksefisker og fiskere i sjøsamisk område) i sitt forarbeid og i utsending av «forslag til ny forskrift om utøving av fiske etter anadrom laksefisk». Bivdu mener at KLD og MD har skapt en ny praksis med å ikke involvere Bivdu i sitt forarbeid til høringene som angår fiske etter laks i sjø. Dette fører til at Bivdu ikke får nødvendig innsyn i dokumenter/saker som er under utarbeidelse. Bivdu anser at denne form for saksbehandling som bryter med menneskerettighetene og i tillegg inneholder saksbehandlingsfeil som hefter ved saken, og medfører at vedtak som treffes blir gjort på ulovlig måte. Dette medfører ugyldighet.

Miljødirektoratets vurdering

Det følger av sameloven § 4-1 første ledd at reglene om konsultasjon gjelder forskrifter "som vil kunne påvirke samiske interesser direkte". Kravet om at forskriften må kunne påvirke samiske interesser direkte, innebærer at reglene om konsultasjon ikke gjelder "saker av generell karakter som må antas å ville påvirke hele samfunnet på samme måte", jf. sameloven § 4-1 andre ledd. Forslagene til nye og endrede bestemmelser i forskrift om utøving av fiske etter anadrome laksefisk, vil gjelde for fiskere og fiskerettshavere over hele landet, og vil påvirke dem på samme måte. Det er derfor Miljødirektoratet sin vurdering at Bivdu ikke har rett til konsultasjon i forbindelse med arbeidet med denne forskriften, men at de kan uttale seg i høringen på lik linje med andre. Dette er også KLD standpunkt, noe KLD har orientert Bivdu om tidligere.

Merknader til endringsforslagene

Kapittel 1. Virkeområde, fiskeravgift og registrering av redskap

Til § 1. Virkeområde

Forslag sendt på høring

§ 1. Virkeområde

Forskriften gjelder for fiske etter anadrom laksefisk i vassdrag og sjøen innenfor fastsatt fisketid.

Høringsinnspill

Det kom ingen høringsinnspill til forslaget til bestemmelse.

Miljødirektoratets vurdering

For å synliggjøre at forskriften gjelder *utøving* av fiske etter anadrome laksefisk, føyes ordet "utøving" til i ordlyden. Det gjøres også en språklig justering ved at vi tilføyer preposisjonen "i" foran "sjøen".

Miljødirektoratet fastsetter bestemmelsen som følger:

§ 1. Virkeområde

Forskriften gjelder ved utøving av fiske etter anadrom laksefisk i vassdrag og i sjøen innenfor fastsatt fisketid.

Til § 2. Statlig fiskeravgift

Forslag sendt på høring

§ 2. Statlig fiskeravgift

Den som vil fiske etter anadrome laksefisk etter å ha fylt 18 år, skal betale avgift til Statens fiskefond. Dette gjelder likevel ikke ved fiske med stang og håndsnøre i sjøen.

Betaling av avgift til Statens fiskefond er et vilkår for utøving av fiske, men gir ikke rett til fiske i noe bestemt område.

Under fisket skal fisker ha med seg kvittering for betalt fiskeravgift, eller dispensasjon fra kravet om å betale fiskeravgift, og skal kunne vise den fram for politi eller oppsyn som ber om det.

Høringsinnspill

Norske sjølaksefiskere mener at kravet om kvittering for betalt fiskeravgift under fiske må innebære at framvist kvittering via mobiltelefon blir akseptert. Røkting og drift av kilenot og laksevarp er ofte et samarbeidsprosjekt der flere personer røkter bruket samtidig, eller på skift etter en turnusordning. Forskriften må derfor på disse punktene ta høyde for at andre personer enn den som er registrert kilenotfisker kan røkte bruket.

Norges jeger- og fiskerforbund (NJFF) mener § 2 om statlig fiskeravgift er et naturlig og svært viktig utgangspunkt for å styrke forvaltningen av anadrome laksefisk, men bestemmelsen bør videreutvikles. De mener at det bør innføres et nasjonalt fiskerregister for fiske etter anadrome laksefisk, etter samme prinsipp og struktur som Jegerregisteret. Betaling av statlig fiskeravgift bør knyttes direkte til en slik registreringsordning.

Statskog SF mener at innføring av et nasjonalt fiskerregister, knyttet til statlig fiskeravgift, vil være et svært viktig supplement som vil styrke både forvaltning, kontroll og datagrunnlag betydelig.

Namsenvassdraget elveeierlag foreslår at man føyer til begrepet "rettighetshaver" i forskriften § 2 tredje ledd: "Under fisket skal fisker ha med seg kvittering for betalt fiskeravgift, eller dispensasjon fra kravet om å betale fiskeravgift, og skal kunne vise den fram for politi, rettighetshaver eller oppsyn som ber om det."

Miljødirektoratets vurdering

Bestemmelsen om at man skal ha med kvittering for betalt fiskeravgift, følger av forskrift om fiskeravgift § 3 andre ledd, og er tatt med i forskriften av informasjonshensyn. Det er tilstrekkelig å framvise kvittering for betalt fiskeravgift på mobiltelefon dersom man blir bedt av oppsynet om å dokumentere dette. Den som ønsker å fiske med kilenot må betale fiskeravgift før de får registrert redskapen. Også medhjelpere som røkter nota skal betale fiskeravgift.

Av forskrift om fiskeravgift § 3 første ledd framgår det at "Ingen må stille fiskerett til rådighet for andre uten at kvittering for betalt fiskeravgift som er gyldig pr. dato eller dispensasjon etter § 3 blir forevist. Slik kontroll kreves ikke ved salg av fiskekort fra automater eller andre selvbetjeningsinnretninger når kortet er påført opplysning om plikten til å betale fiskeravgift." Rettighetshaverens plikt og rett til å kontrollere for innbetalt fiskeravgift framgår ikke entydig av ordlyden i forskrift om utøving av fiske etter anadrome laksefisk § 2 tredje ledd. Miljødirektoratet ønsker derfor å presisere at rettighetshaver på egen grunn har rett til å føre oppsyn med at fiskerne har betalt fiskeravgift. Rettighetshavere er i denne sammenheng ansett å inngå som "oppsyn" etter forskriften § 2 tredje ledd. jf. lakse- og innlandsfiskloven § 25 andre ledd. "Oppsyn" omfatter også privatrettslig oppsyn.

Forslaget til NJFF om fiskerregister blir ikke nærmere kommentert her ettersom dette ikke var en del av høringen.

Miljødirektoratet fastsetter bestemmelsen slik den ble sendt på høring.

Til § 3. Registreringsplikt ved fiske med kilenot og lakseverp

Forslag sendt på høring

§ 3. Registreringsplikt ved fiske med kilenot og lakseverp

Den som skal fiske etter anadrome laksefisk med kilenot eller lakseverp i sjøen, skal, seinest 15. mai det året vedkommende skal fiske, sende følgende opplysninger til Miljødirektoratet:

- a. fiskers navn og kontaktinformasjon*
- b. kommune og annen angivelse av stedet der fiske skal skje*
- c. når fisket starter*
- d. øvrige opplysninger som framgår på Miljødirektoratets nettside*

Opplysningene sendes inn ved hjelp av elektronisk skjema på Miljødirektoratets nettside.

Registrering av redskap skal som hovedregel nektes påfølgende fiskesesong dersom fisker ikke har sendt inn fangstopp-gave fra forrige sesong vedkommende fisket.

Høringsinnspill

Statsforvalteren i Troms og Finnmark peker på at registreringsarbeidet og henvendelser per telefon/e-post fra sjølaksefiskere i månedene i forkant av sesongen beslaglegger mye ressurser. Dette skyldes dels et registreringssystem som har stort forbedringspotensial. Den økte arbeidsmengden de foreslåtte endringene vil medføre hos statsforvalterembetene bør kompenseres med økte ressurser før forskriften blir gjeldende i 2027. Samtidig er det et stort behov for videreutvikling av registreringssystemet og at Miljødirektoratet lager brukerveiledning til denne.

Statsforvalteren i Troms og Finnmark er enig i at registreringen for sjølaksefiskere har behov for justeringer, og at det vil kreve tid og ressurser. Dagens system fungerer dårlig. Søkefunksjonen på navn fungerer ikke, og systemet er ellers tungvint og vanskelig å lære seg. Hvis systemet fortsatt skal brukes, så vil det være behov for bedre opplæring i systemet. En brukerveiledning til systemet hadde også hjulpet en del. Miljødirektoratet kunne ha overtatt dette veiledningsansvaret. Denne registreringen krever lite biologi- og lokalkunnskap.

Statsforvalteren i Agder ber Miljødirektoratet vurdere om det bør åpnes for elektronisk registrering (og rapportering) via andre medier enn direktoratets nettside, for eksempel gjennom

en egen rapporterings-app. En mulig formulering knyttet til rapportering kan være:
«Fangstopp-gave skal leveres elektronisk slik Miljødirektoratet fastsetter/bestemmer».

Norges jeger- og fiskerforbund (NJFF) støtter forslaget om elektronisk registrering av kilenot og lakseverp, samt presiseringen om at manglende fangstopp-gave kan føre til at registrering av redskap nektes påfølgende sesong. Dette er et viktig virkemiddel for å bedre etterlevelsen av regelverket.

Nordfolda forvaltningslag har forståelse for behovet for å ha bedre oversikt over redskap som benyttes i sjølaksefiske. Samtidig påpeker de at det er viktig at den elektroniske registreringen av kilenot og laksevarp er enkel å bruke og tilgjengelig for alle fiskere.

Agder og Rogaland sjølaksefiskelag har forståelse for behovet for å bedre oversikten over redskap som benyttes knyttet til sjølaksefiske, og mener at elektronisk registrering bidrar til bedre oversikt og kontroll og derav en mer presis forvaltning. Det elektroniske systemet som etableres må være enkelt å bruke og forstå, og være tilgjengelig for alle fiskere (både elv og sjø).

Bivdu støtter ikke ensidig bruk av elektronisk registrering. Ved innføring av elektronisk registrering må en også beholde muligheten for å registrere seg ved innsending av skriftlig registrering (skjema). Ut fra personvern og hensyn til at alle ikke har elektronisk mulighet eller kompetanse, må dagens registrering i fiske etter laks opprettholdes. Hvis ikke, vil disse personene som blir utsatt for disse utfordringene miste sin rett til fiske gjennom at de ikke kjenner til eller ikke har kunnskap i metoden som benyttes ved registrering i sitt fiske.

Namsenvassdraget elveeierlag mener at kilenotfiske ikke er bærekraftig og at alle bestemmelser knyttet til slik fiske, herunder § 3, bør fjernes. Hvis dette ikke gjennomføres, mener de at "som hovedregel" må fjernes i § 3 tredje ledd.

Miljødirektoratets vurdering

Miljødirektoratet vil understreke at det ikke er planlagt å etablere et nytt system for registrering av sjølaksefiske, og at dagens elektroniske system for registrering vil bli videreført og tilpasset endrede krav. Vi tar innspillene om systemet til etterretning, og tar sikte på å få utarbeidet brukerveiledning til hjelp for både fiskere og forvaltning.

Statsforvalteren i Agder foreslår en alternativ formulering slik at det kan åpnes for registrering ved hjelp av en egen rapporterings-app. I dag skjer registreringen på <https://sjolaksefiske.statsforvalteren.no/> Miljødirektoratet er enig i at bestemmelsen bør formuleres slik at det gis en viss fleksibilitet med hensyn til hvordan den elektroniske registreringen skal skje, og gjør en justering i tråd med dette.

Miljødirektoratet foreslo i høringen en felles frist for registrering for hele landet (15. mai), og at statsforvalteren ikke lenger skulle ha adgang til å fastsette en annen frist. Statsforvaltere og kilenotfiskere som har forholdt seg til en annen frist for registrering, må kunne gjøre det i forkant av sesongen 2026. Vi gir derfor utsatt ikrafttreden for bestemmelsen om registrering (§ 3), jf. § 26. Det betyr at § 10 (registreringsplikt for faststående redskap) i gjeldende forskrift vil gjelde i 2026.

Til Bivdus kommentar, vil vi peke på at det ikke har blitt sendt ut et skriftlig skjema for registrering av fiskere på mange år, og at de av fiskerne som har hatt behov for bistand til å registrere seg elektronisk, har fått hjelp til dette av statsforvalteren. Miljødirektoratet erfarer at svært mange, og en økende andel sjølaksefiskere i dag er i stand til å registrere seg uten teknisk bistand fra statsforvalteren, men forutsetter at de som trenger hjelp til dette fortsatt vil kunne få det av statsforvalteren.

Til Namsenvassdraget elveeierlags forslag, vil vi peke på at vi ikke kan stryke "som hovedregel" fra § 3 tredje ledd, ettersom bestemmelsen kun gjengir lakse- og innlandsfiskloven § 44 tredje ledd.

Miljødirektoratet fastsetter bestemmelsen som følger:

§ 3. Registreringsplikt ved fiske med kilenot og lakseverp

Den som skal fiske etter anadrome laksefisk med kilenot eller lakseverp i sjøen, skal, seinest 15. mai det året vedkommende skal fiske, sende følgende opplysninger til Miljødirektoratet ved hjelp av elektronisk skjema:

- a. fiskers navn og kontaktinformasjon*
- b. kommune og annen angivelse av stedet der fiske skal skje*
- c. når fisket starter*
- d. øvrige opplysninger som framgår av skjema*

Registrering av redskap skal, som hovedregel, nektes påfølgende fiskesesong dersom fisker ikke har sendt inn fangstopp-gave fra forrige sesong vedkommende fisket.

Kapittel 2. Utforming og bruk av redskaper til fiske etter anadrome laksefisk

Til § 4. Om bruk av redskap

Forslag sendt på høring

§ 4. Om bruk av redskap

Ved fiske etter anadrome laksefisk er det kun tillatt å bruke stang og håndsnøre. Ved fiske etter anadrome laksefisk i sjøen er det i tillegg tillatt å bruke kilenot og lakseverp.

Høringsinnspill

Numedalslågens forvaltningslag uttaler at det i Numedalslågen og enkelte andre lakseelver finnes kulturhistoriske fiskeinnretninger hvor kunnskap og tradisjon holdes i hevd gjennom aktiv bruk. Disse innretningene gir i tillegg lokalforvaltningen verdifulle fangst- og bestandsdata som ikke stangfisket kan gi. Tillatelse til å benytte disse innretningene hjemles i åpningsforskriften. Siden det spesifiseres i høringsnotatet at tillatte redskaper omtales i § 4 av informasjonshensyn, bør paragrafen også informere om at Miljødirektoratet kan tillate bruk av andre redskaper enn de nevnte, etter søknad eller med hjemmel i andre lover og forskrifter.

Bivdu støtter ikke forslaget om fjerning av bestemmelser for bruk av oter og krokarn i fiske etter anadrome laksefisk. Krokarn har gjennom historisk tid vært benyttet som fiskemetoder etter anadrom laksefisk i sjøsamiske områder, og ved et bortfall av nevne av oter og krokarn vil en også innskrenke den kulturelle forståelsen i å bruke redskapene. Ut fra at fiskerne i sjøsamiske områder ennå har kunnskaper om bruk av både oter og krokarn kan det være av stor nytte og interesse at redskapene opprettholder sin formalitet reguleringsmessig, slik at en i bekjempelse av uønska arter kan bruke disse redskapene for å gjennomføre et desimeringsfiske av uønska arter (eks. pukkellaks / stillehavslaks).

Miljødirektoratets vurdering

Som Numedalslågens forvaltningslag påpeker, har Miljødirektoratet tillatt bruk av kulturhistoriske fiskeinnretninger i Numedalslågen med hjemmel i åpningsforskriften § 4 andre ledd, jf. forskrift om fiske etter anadrome laksefisk i vassdrag, vedlegg I. På samme måte som vi ikke ser behovet for at det i forskriften vises til den generelle adgangen Miljødirektoratet og statsforvalteren har til å gi tillatelse til bruk av andre redskap etter lakse- og innlandsfiskloven § 13 og naturmangfoldloven § 18, ser vi heller ikke noe behov for at det i forskriften vises til den generelle adgangen Miljødirektoratet har til å "tillate fiske med andre redskaper dersom særlige forhold tilsier dette", jf. åpningsforskriften § 4 andre ledd.

Til Bivdus kommentar vil vi påpeke at det ikke har vært åpnet for fiske med oter og krokarn på mange år. Det er derfor ikke lenger noe behov for å ha med bestemmelser om utforming og bruk av disse redskapene i forskriften. Miljødirektoratet får jevnlig spørsmål om det er tillatt å bruke oter og krokarn ettersom de er omtalt i forskriften. Hensynet til å ha et tydelig regelverk som ikke skaper misforståelser og forvirring hos publikum tilsier derfor også at disse bestemmelsene tas ut. At et redskap er omtalt i forskrift om utøving av fiske etter anadrome laksefisk, er ikke et vilkår for å kunne gi tillatelse til bruk av redskapet etter lakse- og innlandsfiskloven § 13 til, for eksempel, utfisking av pukkellaks.

Miljødirektoratet fastsetter bestemmelsen slik den ble sendt på høring.

Til § 5. Stang og håndsnøre

Forslag sendt på høring

§ 5. Stang og håndsnøre

Som agn er det bare tillatt å bruke mark, sluk, spinner, wobbler og flue. I sjøen kan det i tillegg benyttes annet organisk agn.

Ved fiske fra land er det tillatt å benytte én stang eller ett håndsnøre per person. Det er tillatt med inntil to agn per stang eller håndsnøre.

Ved fiske fra båt er det tillatt å benytte to redskaper (stang eller håndsnøre) per båt. Det er kun tillatt med ett agn per stang eller håndsnøre.

Det er forbudt å bruke stang eller håndsnøre på en slik måte at fisken sannsynligvis vil krøkes. Avstanden mellom krokstammen og krokspissen skal ikke være større enn 13 mm, for enkeltkrok ikke større enn 15 mm. Stang og håndsnøre skal ikke forlates under fiske.

Høringsinnspill

Norske lakseelver viser til at det i Miljødirektoratets kommentar til § 5 står at statsforvalterens myndighet til å tillate andre typer agn i vassdrag enn de som er nevnt i bestemmelsen foreslås fjernet. Norske lakseelver forstår det likevel slik at det fortsatt skal være adgang til å søke om bruk av annet type agn, men at slik søknad nå må rettes til Miljødirektoratet, som med hjemmel i åpningsforskriften § 4 kan gi tillatelse til dette. De viser i denne sammenheng også til høringssvaret fra Numedalslågens forvaltningslag.

Numedalslågens forvaltningslag er enig i at siden statsforvalterens myndighet til å tillate annet agn ikke lenger er hjemlet i lov, gir tredje setning ikke korrekt informasjon. De mener imidlertid at adgangen til å søke om bruk av annet agn fortsatt bør være til stede, og informert om, i den nye forskriften. De foreslår at bestemmelsen gis følgende ordlyd: «*Som agn er det bare tillatt å bruke mark, sluk, spinner, wobbler og flue. I sjøen kan det i tillegg benyttes annet organisk agn.*

Miljødirektoratet kan tillate andre typer agn i vassdrag.».

Namsenvassdraget elveeierlag foreslår at følgende setning legges til etter første setning i § 5 "alt organisk agn må være kjøpt i Norge eller ha norsk opprinnelse".

Miljødirektoratets vurdering

Numedalslågens forvaltningslag foreslår til at det skal framgå av forskriften at Miljødirektoratet kan tillate bruk av andre typer agn enn mark, sluk, spinner, wobblers og flue i vassdrag. Norske lakseelver oppfatter at Miljødirektoratet kan gi slik tillatelse etter søknad. Miljødirektoratet vil understreke at gjeldende forskrift § 2 første ledd, andre setning, om at "fylkesmannen kan tillatte andre typer agn i vassdrag", henger igjen fra den tida da det var fylkesmannen, nå statsforvalteren, som fastsatte forskrifter om fiske etter anadrome laksefisk i vassdrag. I disse forskriftene fastsatte fylkesmannen også bestemmelser om redskapsbruk. Nå er det Miljødirektoratet som har myndighet til å fastsette bestemmelser om redskapsbruk i vassdrag med hjemmel i lakse- og innlandsfiskloven § 33. Slike bestemmelser blir fastsatt av Miljødirektoratet i forskrift, ikke gjennom enkeltvedtak. Vi viser i denne sammenhengen til at det følger av åpningsforskriften § 5 at redskap til fangst av anadrome laksefisk skal være utformet og brukes slik Miljødirektoratet fastsetter i forskrift. For Numedalslågen er det i forskrift om fiske etter anadrome laksefisk i vassdrag gitt spesielle bestemmelser om redskapsbruk i forskriftens vedlegg I. Videre kan det gis tillatelse til fiske med andre redskaper i enkeltstående fisketillatelse etter lakse- og innlandsfiskloven § 13 og naturmangfoldloven § 18.

Namsenvassdraget elveeierlag foreslår å forskriftsfeste at alt organisk agn må være kjøpt i Norge eller ha norsk opprinnelse, uten å begrunne dette nærmere. Innførsel og "utsetting", herunder bruk under fiske, av levende organisk agn, er regulert i forskrift om fremmede organismer. Det følger av forskriften at det er tillatt å innføre og bruke en rekke arter av meitemark uten tillatelse, jf. forskrift om fremmede organismer § 7 første ledd og § 11 første ledd, jf. vedlegg II og IV. Innførsel og bruk av levende organisk agn som ikke uttrykkelig er tillatt, krever tillatelse etter forskrift om fremmede organismer. Uten tillatelse fra Mattilsynet er det dessuten forbudt å flytte levende eller døde viltlevende akvatiske dyr til andre vassdrag, eller til andre deler av samme vassdrag, jf. forskrift om dyrehelse § 16. Det er også forbud mot bruk av fisk som agn i vassdrag etter lakse- og innlandsfiskloven § 37 tredje ledd nr. 8, med dette går ikke like langt som forbudet i dyrehelseforskriften § 16.

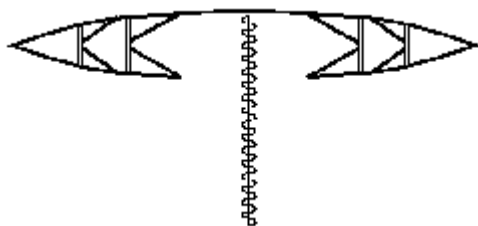
Miljødirektoratet fastsetter bestemmelsen slik den ble sendt på høring.

Til § 8 Dobbel kilenot

Forslag sendt på høring

§ 8. Dobbel kilenot

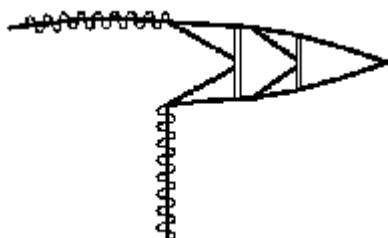
Dobbel kilenot har inngang for fisken på begge sider av ledegarnet og har ett til fire fangstkammer (figur 3 og 4). Kilenot med to ledegarn regnes som dobbelnot (figur 5).

Figur 3. Dobbel kilenot

Figur 4. Dobbel kilenot satt i forlengelsen av ledegarnet

Figur 5. Dobbel kilenot (Altanot)

Høringsinnspill

Sør-Varanger sjølaksefiskarlag påpeker at figur 5 (dobbel kilenot) i gjeldende forskrift § 4, ikke er foreslått videreført som lovlig redskap, og uttaler at dette er deres mest brukte oppsett av kilenot. De spør om dette kan bero på enkelte observasjoner fra SNO alene om at laks er blitt sett fanget i ledegarn. De skriver at de fisker etter laks, både i sjø og elv, for å oppnå fangst. Ledegarnet som det henvises til, eller "kroken", kan strammes så mye det enn måtte når den settes ut den ene dagen. Ved neste besøk på nota kan den stå slakkere. Alt henger sammen med strøm og vær, og fisk som følger åta på søk etter mat kan og gå fast. Den ser ikke ledegarnet da. Men jamt over vil de si at laksen følger reglene i forskriften om å ikke gå fast i landgarn, det være seg fra land og ut, eller som ledegarn/snugarn på «andre sida» av kilenota, jf. gjeldende forskrift § 4, figur 5.

Bivdu vil opprettholde dagens regler for utforming, bruk og stengning av kilenot. Bivdu anser Miljødirektoratets foreslåtte tiltak som grunnløse, lite utredet og svært arbeidskrevende for sjølaksefiskerne.

Miljødirektoratets vurdering

Vi viser til høringsnotatet der det framgår at Statens naturoppsyn (SNO) erfarer at det ved bruk av kilenot utformet som illustrert i gjeldende forskrift § 4, figur 5, er vanskelig å få ledegarnet til å stå stramt nok. Redskapet fanger dermed fisk i vinkelen på det som skal være et ledegarn. Kommentarene fra Sør-Varanger sjølaksefiskerlag bekrefter SNOs observasjoner. For å redusere sannsynligheten for at ledegarnet fanger laks, opprettholder vi forslaget.

Miljødirektoratet fastsetter bestemmelsen slik den ble sendt på høring.

Til § 11. Ledegarn til kilenot

Forslag sendt på høring

§ 11. Ledegarn til kilenot

Ledegarn til kilenot skal ha en ledende funksjon og skal ikke fange fisk. Ledegarn skal settes stramt, slik at maskene strekkes ut. Det er forbudt å bruke innskutte garn som ledegarn. Ledegarnet kan ha varierende lengde. Det er forbudt å bruke annet enn garn som ledegarn. Den innerste forankringen av ledegarnet kan være fri fra land, men garnet skal likevel settes i nær tilknytning til land, skjær eller landnær båe.

Høringsinnspill

Norske sjølaksefiskere uttaler at kravet om at ledegarnet skal være stramt og ikke bestå av innskutte garn er fornuftig. De kjenner ikke til at noen sjølaksefiskere i dag bruker innskutte garn som ledegarn.

Sør-Varanger sjølaksefiskerlag uttaler at deres mangeårige lokale kunnskap har lært dem at strøm og værforhold raskt kan endre hvor stramt ledegarnet eller sidevegger i kilenota «står». Strømskifte og tidevann virker også inn. Det betyr at ledegarn kan være «slakt» og at man risikerer at fisk masker seg. De ønsker at det i forskriften (§ 6) vises til dette, og at det formuleres noe slikt om at redskapet skal settes/fortøyes slik at minst mulig fisk maskes. Sør-Varanger sjølaksefiskerlag er ellers enige i at ledegarn til kilenot skal settes slik at det som hovedregel har en ledende funksjon og ikke skal fange fisk. Men naturen kan ingen forskrifter regulere, slik at det vil oppstå situasjoner fra tid til annen der ledegarn vil fange en laks eller to.

Ørnulf Abrahamsen uttaler at det er fire meter tidevannsforskjell der han fisker. Da kan det se ut som om ledegarnet står slakt fire ganger i døgnet, men det gjør ikke det. Sterk tidevannsstrøm holder ledegarnet stramt likevel.

Miljødirektoratets vurdering

Miljødirektoratet registrerer at Norske sjølaksefiskere synes at tilføyelsen om at ledegarnet skal være stramt og ikke bestå av innskutte garn er fornuftig. Sør-Varanger sjølaksefiskerlag synes også å støtte intensjonen bak forslaget.

Til Abrahamsens kommentar vil vi peke på at SNO, når de er på kontroll, selvsagt vil undersøke om ledegarnet faktisk står slakt eller ikke før de eventuelt oppretter en sak om overtredelsesgebyr.

Miljødirektoratet fastsetter bestemmelsen slik den ble sendt på høring.

Kapittel 3. Plassering og merking av kilenot og lakseverp

Til § 13. Avstand til land og annet redskap

Forslag sendt på høring

§ 13. Avstand til land og annet redskap

I fjord eller sund er det forbudt å sette kilenot og lakseverp lenger ut fra land enn en fjerdedel av fjordens eller sundets bredde ved vanlig fjære sjø midtsommers.

Det er forbudt å plassere noen del av kilenot og lakseverp nærmere enn 100 m fra annen faststående redskap til fangst av de samme arter.

Høringsinnspill

Det kom ingen høringsinnspill til forslaget til bestemmelse.

Miljødirektoratets vurdering

Som påpekt i høringsnotatet, har vi foreslått å ikke videreføre gjeldende forskrift § 12 første ledd, der det heter: *Det er forbudt å sette noen del av faststående redskap nærmere enn 100 m fra munningen av vassdrag som fører anadrome laksefisk. Fylkesmannen kan fastsette større avstand.*

Bestemmelsen er overflødig da det allerede er forbud mot fiske med faststående redskap i sjøen utenfor vassdrag med anadrome laksefisk som er oppført på vedlegg I og II i forskrift om fiske etter anadrome laksefisk i vassdrag, jf. forskrift om fiske etter anadrome laksefisk i sjøen § 3.

Statsforvalteren har dessuten myndighet etter lakse- og innlandsfiskloven § 40 til å fastsette forbud mot slikt fiske i sjøen ved utløpet av andre vassdrag med anadrome laksefisk.

Når det gjelder fiske etter innlandsfisk med faststående redskap ved munningen av anadrome vassdrag som munner ut i ferskvann, vil statsforvalteren kunne gi regler om dette med hjemmel i lakse- og innlandsfiskloven § 34 andre ledd.

Miljødirektoratet fastsetter bestemmelsen slik den ble sendt på høring.

Til § 14. Utsetting og opptak av fangstdel, fortøyninger o.l.

Forslag sendt på høring

§ 14. Utsetting og opptak av fangstdel, fortøyninger o.l.

Fangstdel og ledegarn for kilenot og lakseverp kan tidligst settes ut i sjøen tre døgn før fiskesesongen begynner, og må senest være tatt opp av sjøen tre døgn etter at fiskesesongen er avsluttet.

Fortøyninger, flottører og lignende for kilenot og lakseverp kan tidligst settes ut i sjøen tre uker før fiskesesongen begynner. De må være tatt opp senest tre uker etter at fiskesesongen er avsluttet.

Høringsinnspill

Statsforvalteren i Agder støtter forslaget til § 14 første ledd, da det etter deres vurdering vil redusere muligheten for ulovlig fiske og gjøre det enklere for oppsynet å avdekke ulovligheter.

Norske sjølaksefiskere mener at kravet om at fangstdel og ledegarn for kilenot og lakseverp må tas opp av sjøen tre døgn etter fiskesesongens avslutning, i noen tilfelle kan være umulig å oppfylle dersom vær-, strøm- og bølgef forholdene ikke tillater at dette kan gjøres på en trygg og sikker måte. I slike tilfeller må bestemmelsene i § 20 om unntak fra krav om stenging komme til anvendelse.

Agder og Rogaland sjølaksefiskelag og Nordfolda forvaltningslag vurderer forslaget som rimelig, men mener at det er viktig at det tas hensyn til værforhold og praktisk forhold som kan gjøre det vanskelig å ta opp redskapen innen fristen.

Ørnulf Abrahamsen uttaler at reglene om at det ikke er lov å sette ut boyer og landgarn før tidligst tre dager før fiskestart, og avslutning tre senest tre dager etter at alt fiske skal være slutt, ikke fremmer sikkerhet på sjøen. Forslaget foreslås fjernet.

Miljødirektoratets vurdering

Miljødirektoratet er enig i at det bør være unntak fra kravet om å ta opp fangst del og ledegarn innen tre døgn etter avsluttet fiskesesong dersom storm, sjøgang, strøm, flom eller lignende naturhindringer gjør at det farlig å ta dem opp. Melding må i så fall sendes til nærmeste politidistrikt, og opptak må skje så snart forholdene tillater det. Vi innarbeider en bestemmelse i tråd med dette (§ 14 andre ledd).

Miljødirektoratet fastsetter bestemmelsen som følger:

§ 14. Utsetting og opptak av fangst del, fortøyninger o.l.

Fangst del og ledegarn for kilenot og lakseverp kan tidligst settes ut i sjøen tre døgn før fiskesesongen begynner, og må senest være tatt opp av sjøen tre døgn etter at fiskesesongen er avsluttet.

Dersom storm, sjøgang, strøm, flom eller lignende naturhindringer gjør at det er farlig å ta opp fangst del og ledegarn innen tre døgn etter avsluttet fiskesesong, skal dette gjøres så snart forholdene tillater det. Melding om utsatt opptak skal straks gis til nærmeste politidistrikt.

Fortøyninger, flottører og lignende for kilenot og lakseverp kan tidligst settes ut i sjøen tre uker før fiskesesongen begynner. De må være tatt opp senest tre uker etter at fiskesesongen er avsluttet.

Til § 15. Merkeplikt for kilenot og lakseverp

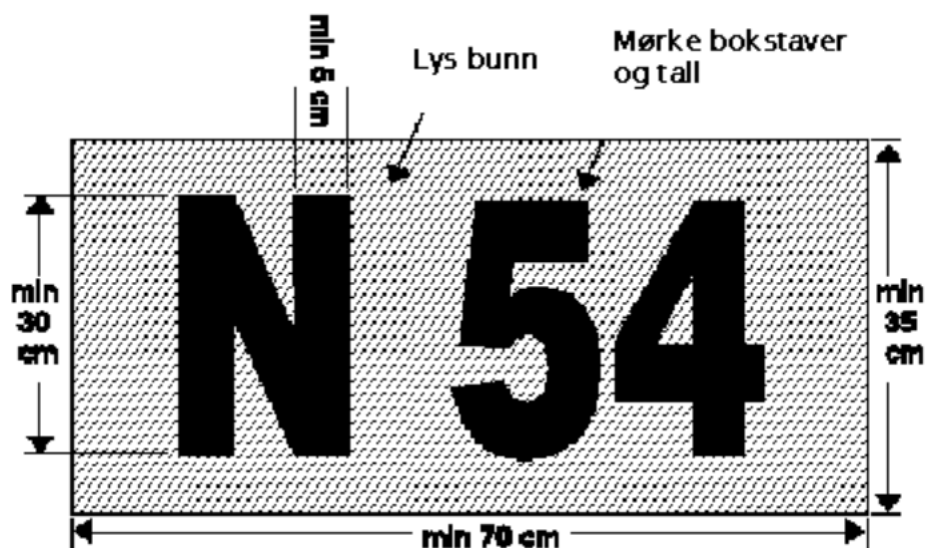
Forslag sendt på høring

§ 15. Merkeplikt for kilenot og lakseverp

Når kilenot og lakseverp står i sjøen skal de være tydelig merket med kjenningsbokstav og registreringsnummer. På Finnmarkseiendommens grunn skal lakseplassnummeret benyttes.

Kjenningsbokstav og registreringsnummer skal være tydelige og i avvikende farger på flottører og med så store bokstaver som mulig. Enkeltnøter og dobbeltnøter skal merkes på snyttflottør. Lakseverp skal merkes på ytterste flottør.

I tillegg skal det ved innerste enden av redskapet festes et horisontalt kjennemerke som skal være lett synlig fra lufta. Kjennemerket skal være festet slik at det alltid ligger over vannet, og slik at en tydelig kan se hvilket redskap det hører til. Kjennemerket skal være minst 70 x 35 cm og på begge sider ha mørke kjenningsbokstaver og tall på lys bunn. Tall og bokstaver skal være minst 30 cm høye og ha en fargebredde på minst 5 cm. Når forholdene gjør det mulig, kan merket plasseres på land rett inn for redskapet og så nær dette som mulig.

Figur 6. Merke for kilenot og lakseverp

Høringsinnspill

Statsforvalteren i Agder peker på at det er krav om merking av redskapen med et horisontalt kjennemerke som skal festes ved innerste enden av redskapet og som skal være lett synlig fra lufta. De har registrert at en del fiskere maler et slikt merke på fjellet ved innerste ende av redskapet i stedet for å benytte et skilt. Slike merker kan variere mye i utforming og utseende, og kan oppfattes skjemmende i uberørte områder. Dette er uheldig, spesielt i nasjonalparker og landskapsvernområder. Det bør derfor presiseres at det skal benyttes et skilt til denne merkingen, og at skiltet skal tas inn sammen med redskapen når fisket er slutt.

Miljødirektoratets vurdering

Merking av berg/fjell kan være forbudt i verneområder. I verneområder der dette er forbudt, vil det ikke være anledning til å male merket på land slik Statsforvalteren beskriver. I slike områder må man bruke et midlertidig skilt, som fjernes når fisket avsluttes.

Kapittel 4. Stenging av kilenot og lakseverp

Til § 16. Krav om stenging av kilenot og lakseverp

Forslag sendt på høring

§ 16. Krav om stenging av kilenot og lakseverp

Før fiskesesongen begynner, under ukefredninger og etter at fiskesesongen er avsluttet, skal kilenot og lakseverp være stengt i henhold til de krav som følger av dette kapitlet.

Lakseverp stenges ved at selve nota tas på land.

Høringsinnspill

Norske Sjølaksefiskere uttaler at kravet om at lakseverp stenges ved at selve nota tas på land innebærer en svært arbeidskrevende operasjon. De påpeker at det finnes en fullgod metode for stenging av lakseverp (sitjenot) uten at nota må tas på land. Ved denne metoden stenges nota ved at gjeren blir dratt opp. Dette skjer fra gilja ved at dragetaua strammes opp. De anmoder derfor om at denne metoden beskrives og tas inn i forskriften.

Miljødirektoratets vurderinger

Miljødirektoratet har forståelse for at det kan være arbeidskrevende for de som fisker med lakseverp å ta selve nota på land. Hensikten med stenginga er å unngå at fisk kommer inn i nota. Miljødirektoratet føyer derfor til Norske sjølaksefiskeres alternative metode for stenging av lakseverp.

Miljødirektoratet fastsetter bestemmelsen som følger:

§ 16. Krav om stenging av kilenot og lakseverp

Før fiskesesongen begynner, under ukefredninger og etter at fiskesesongen er avsluttet, skal kilenot og lakseverp være stengt i henhold til de krav som følger av dette kapittelet.

Lakseverp stenges ved at selve nota tas på land, eller ved at gjeren blir dratt opp slik at fisk ikke kan gå inn i nota.

Til §§ 17 til 19 – stenging av kilenot

Sør-Varanger sjølaksefiskarlag viser til at stengemetodene for de ulike redskapstypene er tilnærmet like i gammel og ny forskrift, men at det ikke er mulig å etterleve disse i praksis. Fiskerne kan ikke fysisk stenge kilenota ved å endre plassering av ledegarn/landgarn slik som vist i skissene. Det er ikke praktisk mulig, da ledegarn er laget og skutt og ikke minst satt ut med fortøyninger for å sikre at det holdes stramt slik at ledeprinsippet opprettholdes. Stengemetodene er mer væravhengige enn de tradisjonelle. Det er ikke bare i dårlig vær dette ikke lar seg gjøre, men også i finværsperioder med mye strøm i havet. Skulle forskriften bli fulgt til punkt og prikke mhp. alle mulige håndtering av landgarn/ledegarn §§17,18 og 19 (les: endring av ledegarn til ny plassering, borte fra der den er laget og fortøyd for å stå) ville også frekvensen av å ikke kunne stenge bruket øke betraktelig.

De mener at samtlige av stengemetodene gjør at landgarnet ikke kan stå stramt på grunn av endret plassering av ledegarn i forhold til fortøyninger, landfeste, strømtau mv. Resultatet er at alle disse foreslåtte stengemetodene vil medføre en stor fare for at laksen masker seg siden

ledegarn/landgarn ikke står stramt nok, noe som er i strid med forskriften. Dette har blitt ett større problem ettersom ukefredningstida har blitt lenger og lenger, det er nå på tide å rydde opp i dette.

Sør-Varanger sjølaksefiskarlag uttaler at sjølaksefiskere i generasjoner har stengt nota til helgefredning på en enkel og lettvinnt måte, noe også oppsyn med god kjennskap til sjølaksefiske har registrert og godkjent som godt nok gjennom mange år. Hovedprinsippet er å la landgarnet stå urørt, slik det er designet og testet i generasjoner; nemlig på sin faste plass, fortøyd for optimal ledefunksjon, fra land og ut til midtblåsa. Enkel kilenot stenges ved å løsne tunga fra ledegarn/landgarn med åpningstauet, og binde den fast i ytterkila mot fjordveggen. Dobbel kilenot stenges ved å løsne tunga fra ledegarn/landgarn med åpningstauet, og binde den fast i ytterkila mot fjordveggen. Dette gjøres på begge sider.

Miljødirektoratets vurderinger

De foreslåtte bestemmelsene i §§ 17-19 er en videreføring av gjeldende forskrift §§ 16-18. Metodene for stenging av kilenot har blitt praktisert i hele landet i lang tid, uten at fiskerne har gitt tilbakemelding om at det i praksis er umulig å etterfølge disse, eller at SNO har erfart at de ikke følges. Vi legger til grunn at metoder for stenging av kilenøter som lar seg praktisere ellers i landet, også er mulig å praktisere øst i Finnmark.

Miljødirektoratet fastsetter §§ 17 til 19 slik de ble sendt på høring.

Til § 20. Unntak fra krav om stenging

Forslag sendt på høring

§ 20. Unntak fra krav om stenging

Dersom storm, sjøgang, strøm, flom og lignende naturhindringer gjør at det er farlig å følge stengingsreglene fullt ut, skal stengingen utføres så snart forholdene tillater det. Melding om unnlatt stenging skal straks gis til nærmeste politidistrikt og Statens naturoppsyn.

Høringsinnspill

Sør-Varanger sjølaksefiskarlag mener at ordningen med at staten ikke kan pålegge arbeid med stenging av bruk på søndag formiddag, jf. gjeldende forskrift § 20, skal fortsette. Hvis man på grunn av værforhold eller lignende naturhindringer ikke får stengt kilenota mot helga ved ukefredningens start, så skal man ikke være nødt til å gå ut akkurat i kirketid på søndag om været løyer. Ordningen om å ikke pålegge slikt arbeid på søndag fra kl. 06:00-13:00 bør videreføres. Rapport om unnlatt stenging til nærmeste politidistrikt bør være tilstrekkelig, da ikke alle har kontaktinformasjon til oppsynet tilgjengelig til enhver tid.

Bivdu mener at regelen om stengning av kilenot på søndag skal opprettholdes slik den er i dag.

Miljødirektoratets vurderinger

Som Miljødirektoratet skrev i høringsnotatet, kan vi ikke se at lov om helligdager og hellidagsfred er til hinder for at stenging av utføres på søndager, og vi kan heller ikke se at det er andre forhold som begrunner et slikt unntak på søndager. I dag er tilstanden for mange laksebestander dårlig, og sjølaksefisket er av den grunn sterkt redusert eller ikke åpnet. Det er derfor viktig at kilenøtene stenges så snart værforholdene tilsier det.

Det er enklere for publikum å forholde seg til en ordning der melding om unnlatt stenging kun rettes til nærmeste politidistrikt, og vi sløyfer derfor alternativet om melding til Statens naturoppsyn.

Ettersom værforholdene nevnt i bestemmelsene er alternative, ikke kumulative, vilkår, erstatter vi "og" med "eller" innledningsvis i bestemmelsen.

Miljødirektoratet fastsetter bestemmelsen som følger:

§ 20. Unntak fra krav om stenging

Dersom storm, sjøgang, strøm, flom eller lignende naturhindringer gjør at det er farlig å følge stengingsreglene fullt ut, skal stengingen utføres så snart forholdene tillater det. Melding om unnlatt stenging skal straks gis til nærmeste politidistrikt.

Kapittel 5. Oppgaveplikten

Til § 21. Oppgaveplikt ved fiske med kilenot og lakseverp i sjøen

Forslag sendt på høring

§ 21. Oppgaveplikt ved fiske med kilenot og lakseverp i sjøen

Den som har fisket etter anadrome laksefisk med kilenot eller lakseverp i sjøen, skal levere oppgave over fangsten av anadrome laksefisk (fangstoppgave) til Miljødirektoratet.

Fisker skal levere fangstoppgave hver uke det er åpnet for fiske, og senest påfølgende mandag etter avsluttet fiskeuke. Fangstoppgaven skal inneholde følgende opplysninger:

- a) fiskerens navn, kontaktinformasjon og registreringsnummer
- b) tidspunkt for fiske
- c) type og antall redskaper

- d) *antall avlivet fisk per fiskedag, per redskap, fordelt på art og vekt*
- e) *antall gjenutsatt fisk per fiskedag, per redskap, fordelt på art og vekt*
- f) *eventuell nullfangst per fiskedag, per redskap*
- g) *øvrige opplysninger som framgår på Miljødirektoratets nettside*

Fangstopp-gave skal leveres ved hjelp av elektronisk skjema på Miljødirektoratets nettside.

Høringsinnspill

Statistisk sentralbyrå (SSB) vurderer det som en fordel at alle må levere elektronisk fangstopp-gave til Miljødirektoratet for fangst av anadrome laksefisk i sjøen. Elektronisk innrapportering vil kunne heve datakvaliteten ettersom det er mulig å legge kontroller i rapporteringen, noe som gjør at data er korrekt utfylt før skjemaet kan sendes inn. Hyppigere innrapportering vil kunne oppleves som krevende for rapportørene, men SSB ser at verdien av opplysningene vil være svært nyttige i forvaltningen. SSB vil anbefale at det i overgangsperioden 2026 ikke legges opp til ukentlig innsending av papirdagbøker.

Statsforvalteren i Agder peker på at ukefredningen inntreffer kl. 18.00 på fredager og at fangsttallene for uka derfor er kjent kort tid etter dette. De foreslår derfor at fristen for rapportering av ukefangsten settes til utløpet av påfølgende søndag. Dette vil gjøre det mulig å ha fangsttallene tilgjengelig for forvaltningen fra arbeidsukas begynnelse uka etter. I sesongen vil det kunne være nødvendig med rask behandling av opplysningene fra fangstrapporteringen, og det vil være gunstig å få en ekstra arbeidsdag til dette for tettere oppfølging av fisket.

Statsforvalteren i Agder ber Miljødirektoratet vurdere om det bør åpnes for elektronisk rapportering via andre medier enn direktoratets nettside, for eksempel gjennom en egen rapporterings-app. En mulig formulering kan være: «Fangstopp-gave skal leveres elektronisk slik Miljødirektoratet fastsetter/bestemmer».

Statsforvalteren i Troms og Finnmark uttaler at ukentlig elektronisk rapportering i sjølaksefisket vil gi økt arbeidsmengde hos statsforvalteren med å bistå sjølaksefiskere med fangstrapportering.

Norske sjølaksefiskere støtter forslaget om ukentlig rapporteringsplikt ved fiske med kilenot og lakseverp i sjøen. Dette vil gi verdifulle fangstdata til forvaltningen og gi et bedre bilde av innsiget av anadrome laksefisk.

Agder og Rogaland sjølaksefiskelag og Nordfolda forvaltningslag har forståelse for behovet for bedre kunnskap om fangster i sjølaksefisket. De mener at kravet om ukentlig elektronisk fangstrapportering kan være et klokt grep for å bidra til dette. Samtidig understreker de at rapporteringsløsningene må være enkle å bruke. Disse lagene og Norske sjølaksefiskere peker på

at det må tas hensyn til at mobildekningen i mange sjøområder er begrenset. Derfor bør det legges til rette for fleksible rapporteringsløsninger når det gjelder tidsfristen for innrapportert fangst.

Sør-Varanger sjølaksefiskerlag mener det er viktig at alle fangsttall i elv og sjø rapporteres til den offentlige statistikk. De kan ikke se at dette presiseres i forslaget, slik som det står beskrevet i dagens forskrift § 1. De mener at dette er bekymringsverdig, da de erfarer at tall innrapportert kun til direktoratet de siste årene ikke havner i den offentlige statistikk (SSB). De viser til fangsttall fra «utryddingsfiske» i brakkvannsområder og i elver av pukcellaks ikke lenger inngår i norsk offentlig statistikk. De mener at alle typer fangst må inkluderes i SSBs statistikk for å sikre en helhetlig oversikt som er lett tilgjengelig for alle. Rapporteringen til SSB ivaretar også skjermingskravet til personvernet, nå som det på landsbasis er få sjølaksefiskere igjen.

Sør-Varanger sjølaksefiskerlag skriver at det, etter utallige innspill, for dem er helt uforståelig at fangstrapportering fra sjølaksefiske ennå ikke er tilpasset registrering av fangst av rømt oppdrettslaks, slik det har vært praksis for i de fleste elver. Det skulle være enkelt å lage en egen kolonne for dette, slik at sjølaksefiskere også kan registrere sin fangst av rømt oppdrettslaks. De krever at dette følges opp denne gang. Det er viktig at dette også havner i SSB sine statistikker.

Sør-Varanger sjølaksefiskerlag spør hvorfor rapporteringsplikten i sjø ligger til fiskeren, mens den i elv ligger til rettighetshaveren. De mener at man også i sjø må legge opp til innrapportering innen to uker etter avsluttet sesong slik det er for rettighetshaver i elv.

Sør-Varanger sjølaksefiskerlag spør om rapporteringskravet også gjelder gjenutsatt fisk av saltvannsfisk. De spør hvordan de skal håndtere kravet om registrering av vekt, f.eks. i dårlig vær. Videre om hvordan man skal håndtere ilandføringsplikten. Det må også tas hensyn til dårlig mobildekning i fjordområdene, med tanke på kravet om ukentlig elektronisk rapportering. De ønsker en rubrikk for å registrere rømt oppdrettslaks.

Bivdu går mot forslaget om å innføre elektronisk fangstrapportering da de ikke ser Miljødirektoratets behov for innsamling av daglig og ukentlig rapportering av fangstopplysninger. Den lovpålagte rapporten fiskerne årlig sender til statsforvalteren etter avsluttet sesong, inneholder alle de opplysningene som Miljødirektoratet her etterspør. Dette er en rapportering som også ivaretar fiskernes personvern ved rapporteringen av fangst, på en god og betryggende måte, noe Miljødirektoratet ikke har nevnt eller utredet i sitt utsendte høringsforslag.

Bivdu peker på at sjølaksefiskene er avhengig av forutsigbarhet i drift, slik at de kan forsvare sine økonomiske investeringer, sine forpliktelser og sin inntekt. Forvaltningen og forskningen har plikt til å ivareta fiskernes forutsigbarhet i sjølaksefiske, og foreslå tiltak som ikke forrykker planlegging og gjennomføring av sjølaksefiske. I forslag til reguleringer blir dette ikke vurdert eller

sagt noe om.

Bivdu kan ikke gå med på en forvaltning av sjølaksefisket der forutsigbarheten i fisketid blir borte pga. et rapporteringssystem som kun viser et «øyeblikksbilde» av fangst. Dette kan føre til en regulering med stenging av sjølaksefiske og føre til tap og økonomiske konsekvenser for den enkelte sjølaksefisker.

Ørnulf Abrahamsen er sjølaksefisker og mener at det er helt greit med ukentlig digital rapportering, men at dette krever god dekning, noe det ikke er der han fisker. Det betyr at han rapporterer hjemmefra i helgene, noe som betyr at han er avhengig av godt hjemreisevær etter stenging. Derfor kan det by på utfordringer enkelte ganger.

Norges jeger- og fiskerforbund (NJFF) uttaler at god, pålitelig og kontinuerlig fangstrapportering er helt sentralt for en kunnskapsbasert og bærekraftig forvaltning av laks, sjøørret og sjørøye. Det er derfor positivt at Miljødirektoratet foreslår tydeligere og mer moderne regler for rapportering både i sjø og vassdrag. Forslaget om ukentlig fangstrapportering fra sjølaksefisket er særlig viktig, fordi, som direktoratet selv peker på, løpende data vil gi et bedre grunnlag for å vurdere innsiget underveis i sesongen. Samtidig understreker de at rapporteringen bare vil få ønsket effekt dersom ordningene er lette å bruke og mulig å kontrollere. Dette gjelder både for rettighetshavere, sjølaksefiskere og allmennhetens stangfiske i sjø.

NJFF støtter forslaget om ukentlig, elektronisk fangstrapportering ved fiske med kilenot og lakseverp. Samtidig mener de at det bør vurderes om rapporteringen i dette fisket bør være daglig, ikke bare ukentlig. Formålet med den nye bestemmelsen er nettopp å gi forvaltningen bedre mulighet til å følge utviklingen i innsig fortløpende. Daglig rapportering vil i større grad enn ukentlig rapportering, gi grunnlag for raske vurderinger og eventuelle tiltak i sesong, samtidig som kontrollmulighetene styrkes.

NJFF mener myndighetene bør se nærmere på om kravene til rapportering og gjenutsetting av anadrome laksefisk som bifangst bør skjerpes, slik at dette plukkes opp og kan brukes inn mot forvaltningen. Dette er særlig viktig dersom det åpnes for økt fiske rettet mot arter som kan gi økt risiko for bifangst av andre anadrome arter.

Norske lakseelver mener at Miljødirektoratet underveis i sesong må dele anonymiserte fangstdata fra sjølaksefisket med lokal elveforvaltning, på lik linje som med statsforvalteren, SSB og forskningsinstitusjoner. Forvaltningslagene kan da bruke disse dataene i sin løpende vurdering av innsiget, noe som vil styrke kunnskapsgrunnlaget for den lokale elveforvaltningen. Norske lakseelver mener at sjølaksefisket må avkreves samme frekvens på rapportering som elvefisket har i forslaget til ny § 23.

Trondheim og omegn fiskeadministrasjon (TOFA), Orkla Fellesforvaltning og Verdalselva fellesforvaltning mener at det er veldig viktig at det kommer krav om løpende fangstrapportering for fiske i sjø. Hvert år vurderer de årets innsig og oppgang av laks basert på overvåkingen i vassdraget (Orkla og Verdalselva), fangststatistikk og innsiget til Trondheimsfjorden basert på fangster i to enkle kilenøter ved innløpet til fjorden. Fangster på stang og i de to enkle kilenøtene blir svært påvirket av fiskeforholdene (vannføring, temperaturer, værforhold). Fangstene fra kilenotfiske vil bidra til et bedre kunnskapsgrunnlag til deres vurderinger gjennom sesongen.

Forvaltningslagene mener at (anonymiserte) fangstdata fra sjølaksefiske må gjøres tilgjengelig for lokal forvaltning på lik linje som for statsforvalteren, SSB og forskningsinstitusjoner. Den årlige midtsesongevalueringen skal baseres på det til enhver tid beste kunnskapsgrunnlag, og da må fangstdata fra sjø være tilgjengelig fortløpende.

Forvaltningslagene støtter forslaget om ukentlig rapportering fra sjø, og at frist for rapportering er påfølgende mandag innen utgangen av dagen. Det pekes på at de har krav om fortløpende innrapportering av fangst og at fiske ikke gjenopptas før fanget fisk er innrapportert. Forvaltningslagene ønsker at det innføres krav om at fisket i sjøen ikke kan gjenopptas før den ukentlige fangstrapporten er innlevert.

Lærdal elveeigarlag mener det er avgjørende med en felles og helhetlig forvaltning av villaks og sjøørret, både i sjø og elv. Kravene til fangstrapportering må være like i sjø og elv.

Dale Jakt og Fiskarlag ber om at det stilles krav om fangstrapportering i sjø på lik linje med i elv.

Namsenvassdraget elveeierlag mener at den første setningen bør endres til "Den som har fisket etter anadrome laksefisk med kilenot eller lakseverp i sjøen, skal levere oppgave over fangsten av anadrome laksefisk (fangstopp-gave) til Miljødirektoratet før fartøyet går i land.". Setningen "fisker skal levere fangstopp-gave hver uke det er åpnet for fiske, og senest påfølgende mandag etter avsluttet fiskeuke" må fjernes. Rapporteringsplikten bør også gjelde forskningsnøtene. Fangstdata fra sjølaksefisket bør gjøres offentlig tilgjengelig, likt som i elvefisket.

SalmonCamera mener at kravet om elektronisk fangstrapportering bør være strengere, med rapportering hver gang redskapen røktes. De anerkjenner at dette vil skape noe større byrde for den enkelte fisker, men ser ingen grunn til at det skal være krav om (fort) løpende rapportering i elv, men ikke i sjø. Sjølaksefisket er fiske på blandede bestander, og det er derfor naturlig at fangstene i sjøen løpende er mest mulig oppdatert.

Miljødirektoratets vurderinger

Miljødirektoratet registrerer at mange høringsinstanser, også blant sjølaksefiskerne, støtter forslaget om å innføre ukentlig, elektronisk fangstrapportering fra sjølaksefisket. Dette er et viktig

tiltak for å styrke kunnskapsgrunnlaget om innsiget av anadrome laksefisk underveis i fiskesesongen, og vil gi forvaltningen et bedre grunnlag for å vurdere lakseinnsigets forløp og størrelse.

Noen høringsinstanser mener at det kan være krevende å få levert fangstdata i tide, bl.a. på grunn av dårlig mobildekning. Miljødirektoratet vil peke på at siste fiskedag i alle sjøregioner er seinest fredag klokka 18. Med forslaget om innsending seinest innen utgangen av påfølgende mandag, bør det være tilstrekkelig med tid for fiskerne til å levere fangsoppgaven i tide. Miljødirektoratet ser argumentet for å framskynde fristen for rapportering til utløpet av påfølgende søndag slik Statsforvalteren i Agder foreslår. I lys av innspillene knyttet til dårlig mobildekning og uvær som kan forsinke hjemreise og rapportering, velger Miljødirektoratet å fastsette rapporteringsfristen til innen utgangen av påfølgende mandag, slik vi foreslo i høringen.

Noen høringsinstanser tar til orde for at det bør rapporteres hyppigere enn én gang i uka, mens andre tar til orde for at dagens ordning, med rapportering to uker etter endt fiskesesong, bør videreføres. For at forvaltningen skal kunne bruke fangstdata fra sjølaksefisket underveis i sesongen, må man ha fortløpende, elektronisk fangstrapportering. Det er derfor ikke aktuelt å videreføre dagens ordning med rapportering kun etter endt sesong, eller muligheten til å rapportere fangst med papirdagbok etter sesongen 2026, slik Bivdu tar til orde for. Som en overgangsordning vil det være mulig å levere papirdagbok i 2026, men de som velger dette vil, som øvrige fiskere, måtte levere fangstdagbok ukentlig. Miljødirektoratet mener rapportering én gang i uka er tilstrekkelig til at fangstdata i sjølaksefisket kan brukes i vurderingen av lakseinnsigets forløp.

Sør-Varanger sjølaksefiskerlag skriver at det ikke framgår av bestemmelsen at fangsttall i elv og sjø rapporteres til den offentlige statistikk, noe som er beskrevet i dagens forskrift § 1. Miljødirektoratet vil peke på at det framgår av lakse- og innlandsfiskloven § 44 første ledd at innsendte fangstdata skal brukes i den offentlige statistikk, og at det derfor ikke er nødvendig å presisere dette i forskriften. Fangststatistikken fra sjølaksefisket vil fortsette å være en del av SSBs offentlige statistikk. Sør-Varanger sjølaksefiskerlag er også bekymret for at ikke tall fra "utryddelsesfiske" etter pukkellaks er en del av SSBs offentlige statistikk. Miljødirektoratet viser til at det kun er fangster fra ordinært fiske som er en del av den offentlige statistikken til SSB. Fangst av pukkellaks som krever særskilt tillatelse fra Statsforvalteren, publiseres på Miljødirektoratets nettsider.

Rapporteringskravet etter lakse- og innlandsfiskloven gjelder ikke gjenutsatt fisk av saltvannsfisk. Fiskerne må håndtere ilandføringsplikten knyttet til saltvannsfisk etter de krav som gjelder etter havressursloven.

Norske lakseelver og flere forvaltningslag ber om at de får tilgang til anonymisert fangstdata på lik linje med statsforvalteren, forskningsinstitusjoner og SSB. Miljødirektoratet vil foreta en nærmere vurdering av om, og eventuelt i hvilken form, fangstopplysninger avgitt i medhold av lakse- og innlandsfiskloven § 44 kan deles med elveierlag.

Miljødirektoratet erkjenner at det kan bli noen flere henvendelser til statsforvalteren om fangstrapportering når fangst skal rapporteres ukentlig og elektronisk. Vi tror imidlertid at dette først og fremst kan bli en utfordring i en overgangsfase, og at overgangen fra papirdagbøker til elektronisk rapportering på sikt vil gjøre arbeidet med fangstrapportering mindre arbeidskrevende for statsforvalteren. Blant annet fordi de vil slippe å sende ut papirdagbøker til fiskere.

Statsforvalteren i Agder foreslår en alternativ formulering slik at det kan åpnes for rapportering ved hjelp av en egen app. Miljødirektoratet er enig i at bestemmelsen bør formuleres slik at den gir en viss fleksibilitet med hensyn til hvordan den elektroniske rapporteringen skal skje, og gjør en justering i tråd med dette.

Til spørsmålet fra Sør-Varanger sjølaksefiskerlag om hvorfor rapporteringsplikten i sjø ligger til "fiskeren", mens den i elv ligger til "rettighetshaveren", så har dette sammenheng med at sjølaksefiskere ofte også er rettighetshavere, enten i kraft av å være grunneier eller fordi de har en fiskerett etter Finnmarksloven. Den som leier fiske eller har kjøpt fiskekort i vassdrag, plikter derimot å levere fangstoppgave til den som eier fiskeretten, jf. lakse- og innlandsfiskloven § 44 andre ledd. At fiskerettshavere i vassdrag skal levere fangstoppgave to uker etter endt sesong, mens sjølaksefiskere skal levere fangstoppgave hver uke, har sammenheng med at den lokale forvaltningen i vassdragene har et ansvar for å innhente fangstdata og iverksette eventuelle tiltak for å begrense uttaket underveis i sesongen, mens dette er Miljødirektoratets ansvar hva gjelder fisket i sjø.

Miljødirektoratet fastsetter bestemmelsen som følger:

§ 21. Oppgaveplikt ved fiske med kilenot og lakseverp i sjøen

Den som har fisket etter anadrome laksefisk med kilenot eller lakseverp i sjøen, skal levere oppgave over fangsten av slik fisk til Miljødirektoratet.

Fisker skal levere fangstoppgave hver uke det er åpnet for fiske, og seinest innen utgangen av påfølgende mandag etter avsluttet fiskeuke. Fangstoppgaven skal inneholde følgende opplysninger:

- a) fiskerens navn, kontaktinformasjon og registreringsnummer*
- b) tidspunkt for fiske*
- c) type og antall redskaper*

- d) antall avlivet fisk per fiskedag, per redskap, fordelt på art og vekt
- e) antall gjenutsatt fisk per fiskedag, per redskap, fordelt på art og vekt
- f) eventuell nullfangst per fiskedag, per redskap
- g) øvrige opplysninger som framgår av skjema

Fangstopp-gave skal leveres ved hjelp av elektronisk skjema.

Til §§ 22 og 23 - oppgaveplikt ved fiske i vassdrag

Forslag sendt på høring

§ 22. Oppgaveplikt ved fiske i vassdrag

Fiskerettshavere i vassdrag der det er åpnet for fiske etter anadrome laksefisk, skal levere oppgave over fangsten av anadrome laksefisk (fangstopp-gave) til Miljødirektoratet.

Fangstopp-gave skal leveres innen to uker etter siste fiskedag for anadrome laksefisk i vassdraget, og skal inneholde følgende opplysninger:

- a) navn på og kontaktinformasjon til den som rapporterer
- b) navn på vassdrag og rapporteringsenhet
- c) tidspunkt for fiske
- d) antallet avlivet fisk, fordelt på art og vekt
- e) antallet gjenutsatt fisk, fordelt på art og vekt
- f) eventuell nullfangst
- g) fiskeinnsats
- h) øvrige opplysninger som framgår på Miljødirektoratets nettside

Fangstopp-gave skal leveres ved hjelp av elektronisk skjema på Miljødirektoratets nettside.³

Dersom det er innført krav om at fiskerettshavere og fiskere skal levere fangstopp-gave til fellesforvaltning eller forvaltningslag, jf. § 23, kan en representant for fiskerettshaverne levere fangstopp-gave på vegne av fiskerettshaverne.

Den som har fisket i vassdrag med anadrome laksefisk, skal levere fangstopp-gave til fiskerettshaver i den form, og så ofte som fiskerettshaver bestemmer. Fangstopp-gaven skal minst inneholde opplysninger nevnt i andre ledd, bokstav b) til f) samt fiskers navn og kontaktinformasjon.

I vassdrag eller deler av vassdrag der fangstopp-gave ikke er innlevert i samsvar med denne bestemmelsen, skal Miljødirektoratet, som hovedregel, unnlate å åpne for fiske påfølgende fiskesesong.

§ 23. Nærmere om oppgaveplikten i vassdrag med pliktig organisering

I laksevassdrag med pliktig organisering, jf. forskrift 25. juni 2013 nr. 761 om pliktig organisering og drift av vassdrag med anadrome laksefisk, kan fellesforvaltningen innføre krav om at fiskerettshavere og fiskere skal levere fangstopp-gave til fellesforvaltningen i den form, med det innhold og så ofte som fellesforvaltningen bestemmer.

I vassdrag der det er krav om midtsesongevaluering av laksefisket, som har totalkvote for vassdraget eller sesongkvote for fiskere, jf. forskrift 15. mars 2021 nr. 798 om fiske etter anadrome laksefisk i vassdrag §§ 2 og 6, skal fellesforvaltningen innføre krav om at fiskerettshavere og fiskere skal levere fangstopp-gave til fellesforvaltningen daglig, så lenge fiske pågår.

I vassdrag med anadrome laksefisk som ikke er omfattet av kravet om pliktig organisering, kan et flertall av fiskerettshaverne bestemme at det skal innføres krav om at fiskerettshavere og fiskere skal levere fangstopp-gave til forvaltningslaget i den form, med det innhold og så ofte, som flertallet bestemmer.

Høringsinnspill

Statsforvalteren i Agder foreslår at det også settes krav om rapportering av fiskeinnsats fra den enkelte fiskeren i § 22. Dette er en nyttig parameter for å vurdere hva rapportert fangst sier om antall gytefisk i vassdraget. For øvrig er de enige i forslaget til § 22.

Statsforvalteren i Agder foreslår at Miljødirektoratet tar initiativ til å utvikle en standardisert, nasjonal rapporterings-app der alle fastsatte parametre som skal inngå i rapporteringen er inkludert. Appen må også ha mulighet for å registrere start- og sluttidspunkt for fisket for hver gang fiskeren fisker. Dette vil være et enklere og mer gjenkjennbart system for fiskere som fiskere i flere vassdrag, og samtidig også forenkle arbeidet for de enkelte forvaltningslagene.

Statsforvalteren i Agder foreslår at forslaget til § 23 andre ledd endres til «I vassdrag som har krav om midtsesongevaluering av laksefisket, og som også har totalkvote for vassdraget eller sesongkvote for fiskere, jf. forskrift 15. mars 2021 nr. 798 om fiske etter anadrome laksefisk i vassdrag §§ 2 og 6, skal fellesforvaltningen innføre krav ...» Dette er, etter deres vurdering, en enklere og tydeligere formulering.

Statsforvalteren i Troms og Finnmark uttaler, til forslaget til § 23 andre ledd, at Finnmark har mange større vassdrag med krav om pliktig organisering, og at flere av disse vassdragene strekker seg langt innpå fjellet, med dårlig eller ikke-eksisterende mobildekning. Daglig rapportering for fiskere som har kjøpt flere fiskedøgn langt inne på fjellet uten dekning, kan derfor være utfordrende. Utvidelsen av mobildekningen i Finnmark går for sakte til at daglig fangstrapportering fra de øverste delene av flere vassdrag vil være mulig de nærmeste årene. Derfor anbefaler Statsforvalteren i Troms og Finnmark at rapporteringen kan foregå noe sjeldnere enn daglig, f.eks. hver tredje dag eller ukentlig, alternativt at det tas høyde for slik

etterregistrering ved utforming av mobilapplikasjon som gjør det mulig å registrere data i sanntid, men at fangstdata først sendes når fiskeren oppnår mobildekning.

Norske lakseelver peker på at det i § 23 foreslås innført krav om at fiskerettshavere og fiskere skal levere fangstopp-gave daglig til fellesforvaltningen. De skriver at svært mange pliktig organiserte vassdrag allerede har innført strengere krav til fangstrapportering enn det gjeldende forskrift beskriver. I disse elvene er det allerede godt innarbeidet at fangst skal innrapporteres fortløpende innen en gitt frist samme dag, eller at fisket ikke kan gjenopptas før fangst er innrapportert. Disse lokale innstrammingene har forvaltningslagene gjennomført på grunn av den åpenbare nytteverdien som løpende fangstdata har, både av hensyn til informasjon til og kontroll av fiskere, og som kunnskapsgrunnlag for midtsesongevaluering.

Norske lakseelver uttaler at i de foreslåtte kravene om daglig fangstopp-gave skal også opplysninger om fiskeinnsats og eventuell nullfangst inngå. Dette er interessante metadata, da de bidrar til en større innsikt om fangstdataene. Det er et kjent fenomen at rene fangstdata kan gi et misvisende bilde av bestandssituasjonen ved sammenligning fra år til år. Årsaker til dette kan for eksempel være endring i antall og hvilken type fiskere som er på elva, eller hva slags redskap det fiskes med. De senere årene har Norske lakseelver sett at stadig flere elver på egen kjøp har innført lokale reguleringer for å ha oversikt over fiskeinnsatsen.

Norske lakseelver ser at forvaltningslag velger ulike digitale løsninger og har ulike krav til frekvens og detaljgrad på rapportering av fiskeinnsats. Nyttverdien av data om fiskeinnsats vil variere mellom elver. Nytteten er særlig stor for elver med en hensynskrevende bestandssituasjon, og som kun har sportsfiskefangster å støtte seg til for å estimere fiskeopp-gangen. Forvaltningslag med fisketeller eller -felle i nedre del av vassdraget, har ofte mindre bruk for metadata i form av fiskeinnsats for å anslå hvor mye fisk som har gått opp i elva. Norske Lakseelver vil anmode direktoratet om å avvente med å innføre et forskriftsfestet krav om daglig rapportering av fiskeinnsats og eventuell nullfangst. De mener at innsamlingen av slike data allerede brer godt om seg gjennom frivillige løsninger, og at den opplevde egennytteten for de lokale forvaltningslagene vil være en tilstrekkelig pådriver framover.

Biologiske hensyn skal alltid komme først i lakseforvaltningen, og Norske lakseelver mener strengere fiskereguleringer har vært nødvendig i de fleste elver de senere årene. Samtidig registrerer de at antallet fiskere går tilbake, og at terskelen for deltakelse i sportsfisket har blitt høyere på grunn av stadig flere kompetanse- og formalkrav. Det enkelte forvaltningslag bør med bakgrunn i lokalkunnskap om sine fiskere og nytteverdien av data om fiskeinnsats, få gjøre egne vurderinger om hvordan og hvor fort denne typen rapportering kan fases inn.

Norske lakseelver kan ikke se noen forvaltningsmessig risiko med å avvente forskriftsfesting av

et krav om daglig rapportering av fiskeinnsats og eventuell nullfangst. Det er den løpende rapporteringen av fangst som er essensielt for bestandsvurderingen. For forvaltningslag som avventer med å innføre lokal regel om rapportering av fiskeinnsats og nullfangst, vil beslutningsgrunnlaget ved midtsesongevaluering riktignok bli noe mindre fylldig enn det kunne ha vært. Konsekvensen av dette vil imidlertid kun være at forvaltningslaget må være enda mer føre var i sine vurderinger ved midtsesong.

Norske lakseelvers erfaring er at oppmerksomheten om arbeidet med midtsesongevaluering har økt betydelig som en konsekvens av den dramatiske 2024-sesongen. Forvaltningslag har blitt enda mer oppmerksomme på VRLs elvevise «karakterbok» for oppnåelse av gytebestandsmål, og hvilke konsekvenser mangelfull lokal oppfølging ved midtsesong vil kunne få.

Norske lakseelver opplyser at de har utviklet en rapporteringsapp for oppsyn i lakseelvene som også loggfører fisketrykk og fiskeforhold. Når elvene over tid bygger data gjennom denne løsningen, vil det også styrke oversikten over fisketrykket.

Norske lakseelver mener at bokstav f) og g) bør tas ut i § 22 andre ledd om opplysninger som skal inkluderes i fangstoppgaven.

Norges jeger- og fiskerforbund (NJFF) støtter forslaget om elektronisk fangstrapportering fra fiske i vassdrag, og støtter at det i vassdrag med midtsesongevaluering, totalkvote eller sesongkvote stilles krav om løpende rapportering fra fiskere. Det vises til høringsnotatet begrunnelse om at slik rapportering er en forutsetning for midtsesongevaluering og for å kunne stanse fisket og varsle fiskere når kvoter er nådd. Samtidig vil NJFF understreke at løsningene må dimensjoneres også for små vassdrag. Regelverket og rapporteringen må heller ikke bli så komplisert at det virker dempende på rekruttering, eller skaper unødig byrde. De anbefaler derfor at Miljødirektoratet lager en enkel rapportering, og at det gis god veiledning og teknisk støtte i innføringsfasen.

NJFF uttaler at når rapporteringsplikten nå bygges ut, bør myndighetene samtidig etablere en samlet digital løsning der fiskeren enkelt kan se hvilke regler som gjelder for fiske i sjø, forstå om fisket omfattes av regler for anadrome laksefisk og rapportere fangst/gjenutsatt fisk/nullfangst i samme løsning. En nærliggende løsning er å bygge videre på eksisterende digitale verktøy, slik at rapportering og informasjon samles i en nasjonal plattform.

Inatur mener at forslaget til § 23 andre ledd reiser praktiske og kontrollmessige utfordringer som må avklares nærmere. Et krav om daglig rapportering forutsetter at det finnes en oversikt over hvilke fiskere som faktisk har fisket den aktuelle dagen. Uten en slik oversikt vil det i praksis ikke være mulig for fellesforvaltningen å etterprøve om rapporteringsplikten overholdes.

For fiskere som benytter døgnkort er det ikke problematisk, fordi det er kjent hvem som har hatt adgang til å fiske det aktuelle døgnet. Utfordringen oppstår særlig der fisket skjer på grunnlag av sesongkort uten krav om aktivering eller annen registrering før fisket starter. Dersom sesongkort kan benyttes uten at fiskeren først registrerer eller aktiverer fisket, vil det ikke være mulig å vite om vedkommende faktisk har fisket en bestemt dag. I praksis vil et krav om daglig rapportering i en slik situasjon innebære at innehavere av sesongkort må rapportere at de ikke har fisket de dagene de ikke har vært aktive. Det framstår lite hensiktsmessig og vil samtidig være vanskelig å kontrollere.

For at kravet om daglig fangstrapportering skal kunne håndheves, må det derfor foreligge et system som registrerer hvilke fiskere som faktisk er aktive den aktuelle dagen, for eksempel gjennom aktivering eller registrering av fiskekort, før fisket starter. Uten en kobling mellom fisketillatelse og faktisk fiskeaktivitet vil kravet om daglig fangstoppgave i praksis være umulig å etterprøve.

Etter Inaturs syn må forskriften presisere hvilke forutsetninger som må være oppfylt for at et krav om daglig rapportering skal kunne gjennomføres. Dette omfatter systemer som identifiserer hvilke fiskere som faktisk har vært i aktivitet. Dette er også en forutsetning for automatisk å etterlyse manglende fangstrapporter for hvert enkelt fiskedøgn. En presisering vil bidra til etterlevelse av regelverket, og gjøre det mulig å etterprøve at rapporteringsplikten overholdes. Dette vil etter deres mening være viktig for alle vassdrag hvor løpende fangstinformasjon inngår i grunnlaget for reguleringstiltak i løpet av fiskesesongen.

Elveguiden uttaler at det er to store endringer i forskriften de ønsker å belyse når det gjelder oppgaveplikten til grunneier og forvaltningslag; det blir nå obligatorisk å levere fiskeinnsats og nullfangst. De peker på at det i høringsnotatet står at "fiskeinnsats" kan være antall fiskere, fiskedøgn, solgte eller tildelte kort. De spør om det skal leveres på alle disse tre kategoriene, eller om det skal leveres på en av disse tre alternativene, og om det i så fall er valgfritt hva man velger.

Basert på deres erfaring finnes det to hovedmåter et fiskekortsalg er organisert på:

- 1) Fiskekortsalg er organisert av forvaltningslaget gjennom et felles organisert kortsalg for hele vassdraget
- 2) Fiskekortsalg er ikke felles for hele vassdraget, hver grunneier selger fiskekort/leier ut sin fiskerett på egen eiendom

Felles kortsalg

Hvis forvaltningslaget selger fiskekort, periodekort og sesongkort for alle grunneiere i hele vassdraget via et felles organisert fiskekortsalg, er det ingen problemer å innhente opplysninger til å fylle ut alle 3 kategorier. Dette gjør de aller fleste allerede i dag.

Ikke felles kortsalg

Problemene oppstår i vassdrag der du har mange grunneiere som selger fiske på egen eiendom. Dette kan være mange forskjellige typer fiske - f.eks. fiskepakker, der man selger 1 pakke for 10 personer. Det kan være åremålsutleie, der 1 person leier valdet og mange personer kan fiske på valdet.

Grunneierne skal da levere dataene til Miljødirektoratet, eller forvaltningslaget skal innhente disse dataene. Elveguiden ser for seg at det blir tidkrevende å legge til rette for at hver enkelt grunneier skal rapportere inn disse dataene til Miljødirektoratet. Videre ser de for seg at det også blir tidkrevende for forvaltningslagene å skulle innhente all denne dataen fra alle grunneierne i vassdraget, sammenstille det og sende det inn til Miljødirektoratet. I tillegg frykter de at det vil bli unøyaktig og lav svarprosent.

For vassdrag som ikke har et organisert felles fiskekortsalg må det derfor legges til rette for å kunne rapportere data uten at det knyttes til fiskekortsalg (antall solgte / tildelte fiskekort).

Eksempel på data disse vassdragene kan levere med eksisterende digitale løsninger:

- Antall fiskere i vassdraget
- Antall fiskere som har levert fangstrappert i vassdraget
- Antall fangstrappert
- Antall avlivet fisk
- Antall gjenutsatt fisk
- Antall nullfangstrappert
- Antall fiskedager i vassdraget

Elveguiden kan tilby dette via flere løsninger allerede i dag, og de tror også andre digitale leverandører har løsninger for å kunne levere det samme. Viktigheten av gode data fra laksefiske har aldri vært viktigere, men det må også legges til rette for at det er så enkelt som mulig for fiskerne å rapportere dette. Samtidig skal det være enkelt for både grunneiere og forvaltningslag å levere dataen til Miljødirektoratet. De vil også nevne at de synes det er viktig at data som blir pålagt innrapportert faktisk brukes i vurderinger. Det vil være unødvendig å pålegge innrapportering av data som samles inn uten at de blir brukt.

Ellers vil Elveguiden påpeke at ettersom denne høringa fører til (delvis) store endringer i hvordan fangstrapperting foregår i dag, er det svært kort tid å omstille seg for forvaltningslag og grunneiere. Mange elver har allerede innført ordninger som gjør at de skaffer gode nok data i dag, mens noen elver må innføre mye nytt på svært kort tid for å innfri kravene i denne forskriften. Denne forskriften burde kommet på høring og vært vedtatt i god tid før majoriteten av forvaltningslag gjennomfører årsmøte, fra midten av mars.

Numedalslågens Forvaltningslag skriver at de har benyttet digital, løpende rapportering i mange år, og at de siste årene har hatt krav om at fangst skal innrapporteres senest 24 timer etter fangst. Dette gir forvaltningslaget et godt grunnlag for kontinuerlig vurdering av lakseoppgang. Selv om rapportering av nullfangst og fiskeinnsats vil kunne gi nyttig bakgrunnsinformasjon, tror de det er lite hensiktsmessig å stille det som krav i forskrift. I deres vassdrag opplever de at de aller fleste fiskere rapporterer fangster raskt og korrekt, men de vil forvente en vesentlig lavere oppslutning om rapportering av nullfangster og fiskeinnsats. Dette vil gi et skjevt og upålitelig datagrunnlag som kan påvirke midtsesongevaluering negativt. De foreslår derfor at bokstav f) og g) fjernes fra § 22 andre ledd. De oppfatter at kravet om daglig rapportering i § 23 må sees i sammenheng med § 22 bokstav f («eventuell nullfangst»), noe som fører til at alle rapporteringsenheter vil måtte melde inn daglig også ved nullfangst. De foreslår at kravet om daglig rapportering kun skal gjelde ved fangst.

Lærdal elveeigarlag uttaler at rapportering av fangst utgjør grunnlaget for midtsesongevalueringer i elvene. Rapporteringen må være enkel og brukervennlig for fiskeren. Det er ikke ønskelig at det blir samlet inn informasjon som ikke er relevant for midtsesongevalueringen. Elveeierlaget mener at lokal forvaltning, basert på lokalkunnskap, må ha myndighet til å gjøre nødvendige vurderinger.

Orkla fellesforvaltning og Verdalselva fellesforvaltning har hatt krav om fortløpende fangstrapportering fra fiskere i mange år. De peker på at manglende rapportering har blitt fulgt opp med sanksjoner fastsatt i lokale fiskeregler. De ønsker en redegjørelse for de juridiske konsekvensene før de kan ta stilling til kravet om daglig rapportering. Det må komme tydeligere fram hva som kan/skal følges opp av hhv. det offentlige og av grunneierne. De lurer på om man kan innføre krav i forskrift og forvente at dette skal følges opp med privatrettslige sanksjoner.

Orkla fellesforvaltning og Verdalselva fellesforvaltning mener et krav om daglig innrapportering er unødvendig i vassdrag som har krav om fortløpende rapportering. Det bør åpnes for at elvene selv vurderer om daglig rapportering eller fortløpende rapportering er det riktige for deres forvaltning. Kontroll og oppfølging av kvoter gjør at fortløpende rapportering er mer hensiktsmessig for dem. En eventuell daglig rapportering av manglende fangst vil oppfattes som urimelig blant fiskere.

Orkla fellesforvaltning og Verdalselva fellesforvaltning ønsker at punktlista med krav om opplysninger i § 22 kun skal inneholde de opplysninger alle vassdrag er pliktig til å innrapportere. Dette gjør at kravet om opplysninger fra hver enkelt elv blir tydelige. Kravet om daglig innrapportering / fortløpende rapportering for vassdragene i § 23 andre ledd bør kun gjelde for disse opplysningene. Hvordan og hvor ofte fiskeinnsats og eventuelle andre opplysninger skal rapporteres til lokal forvaltning jf. § 22, andre ledd, bokstav e) og f) er krav som

fellesforvaltningen selv bør kunne vurdere og bestemme om er nødvendige for å gjennomføre sin ansvarlige forvaltning. De er dermed unødvendige å nevne i § 22 og krav om opplysninger vil dermed bli tydeligere. De mener at de selv best kan avgjøre om opplysningene i andre ledd bokstav f - h er nødvendig for deres forvaltning.

De peker på at elvene er forskjellige og mulige opplysninger om fiskeinnsats naturlig nok vil variere, alt fra antall timer til antall sesongkort. Et eventuelt krav om daglig innrapportering av fiskeinnsats vil dermed bli svært krevende å gjennomføre og ikke minst vanskelig å kontrollere. Lista over krav til fangstopp-gave for alle vassdrag nevnt i § 22, andre ledd skal begrenses til å inneholde opplysninger nevnt i bokstav a) til e).

Manglende fangstrapportering fra fiskere kan følges opp med privatrettslige sanksjoner fra fiskerettshavere eller fellesforvaltningen. Det er imidlertid viktig å ha tilgang til støtte og bistand fra det offentlige hvis man ikke når fram eller har kapasitet til å følge opp. Per i dag er det allerede krevende med å følge opp regelbrudd på fiskeregler. Lokal forvaltning har svært begrenset kapasitet og økonomiske ressurser. Faren er at de ikke vil være i stand til å følge opp manglende rapportering tilstrekkelig.

Verdalselva fellesforvaltning peker på at eldre fiskere og andre grupper kan ha vanskeligheter med daglig rapportering gjennom apper og smarttelefoner.

Trondheim og omland fiskeadministrasjon (TOFA) har hatt krav om fortløpende fangstrapportering fra fiskere i mange år. Fiskere og private rettighetshavere har plikt til å rapporteres fangst på laksebørsen innen 24 timer etter at fisken er avlivet. De fleste fiskerne gjør dette ved endt fisketur/økt. TOFA mener et krav om daglig innrapportering av nullfangst og fiskeinnsats er unødvendig i vassdrag som har krav om fortløpende fangstrapportering. En eventuell daglig rapportering av manglende fangst vil oppfattes som urimelig blant fiskere. De uttaler at de igjennom sesongen har «full» kontroll på hvor mange fiskere som kan fiske i elva. At de nå skal begynne å registrere timer hver fisker tilbringer i elva, hvor mange av disse timene som er effektive fisketimer og hvor mange som er kaffe- og sigarettpauser eller null fangst, ser de ikke nytteverdien av, da de ikke har kunnskap om hver enkelte fiskers fiskekunnskapsnivå. Hvordan og hvor ofte fiskeinnsats og eventuelle andre opplysninger skal rapporteres til lokal forvaltning jf. § 22, andre ledd, bokstav e) og f), er krav som fellesforvaltningen selv bør kunne vurdere og bestemme om er nødvendige for å gjennomføre sin ansvarlige forvaltning.

TOFA spør hvordan Miljødirektoratet/Statsforvalteren skal bruke dataene om fiskeinnsats og nullfangst. De understreker at det er den løpende rapporteringen av fangst som er essensielt for bestandsvurderingen, og anmoder direktoratet om å vente med å innføre et forskriftsfestet krav om daglig rapportering av fiskeinnsats og nullfangst.

Stjørdalsvassdragets elveeierlag mener at kravet om å melde inn nullfangst og fiskeinnsats i § 22 har svært liten betydning for å vurdere bestandssituasjonen. De mener det vil skape enda mer støy, som igjen vil føre til at terskelen for å starte med laksefiske som hobby bli enda høyere. Det vil hemme rekrutering og har svært liten verdi som opplysninger i forbindelse med bestandsvurderinger. De foreslår at bokstav f) og g) tas ut av forslaget.

Sokndal elveeierlag mener at forslagene om rapportering av nullfangst og fiskeinnsats i ny § 22 vil medføre betydelige praktiske utfordringer i små og allment tilgjengelige vassdrag som Sokndalselva. De mener det vil være utfordrende og krevende for å gjennomføre i praksis for barn, unge, eldre og nybegynnere. Kravet vil være for omfattende og administrativt og virke avskrekkende, særlig for nye og unge fiskere som de ønsker å rekruttere. Slike krav står i direkte motstrid til målet om å legge til rette for økt rekruttering, engasjement og bruk av natur- og vassdragsressursene. De foreslåtte kravene framstår i større grad tilpasset lukkede og mer eksklusive vassdrag, hvor det finnes profesjonelle tilbydere, høy grad av organisering og erfarne fiskere med høy betalingsvilje.

Nordfolda forvaltningslag ser behovet for løpende rapportering i vassdrag der kvoter eller midtsesongevaluering benyttes. Samtidig er det viktig at rapporteringskravene er praktisk gjennomførbare for både fiskere og lokal forvaltning.

Agder og Rogaland sjølaksefiskelag støtter løpende fangstrapportering for fiske i vassdrag som forslått i § 22. De mener at rapporteringsløsningene ikke må skape unødvendig byråkrati for fritidsfiskere.

SalmonCamera støtter kravet om innføring av løpende rapportering, men mener at denne bør utvides til å gjelde alle vassdrag med pliktig organisering. Dette vil sikre at sportsfiskerne enklere forstår hva som kreves av dem uavhengig av hvor de fisker, da regelverket i hver enkelt elv i større grad vil være standardisert.

Miljødirektoratets vurderinger

En rekke høringsinstanser har kommentert forslaget om at forvaltningslag i vassdrag med krav om midtsesongevaluering, totalkvote for vassdraget og/eller sesongkvote for fiskere, skal innføre krav om *daglig* rapportering fra fiskere i vassdraget (§ 23 andre ledd). Norske lakseelver og en rekke forvaltningslag peker på at mange laksevassdrag med pliktig organisering allerede har innført krav om fortløpende rapportering. I disse elvene er det allerede godt innarbeidet at fangst skal innrapporteres fortløpende innen en gitt frist samme dag, eller at fisket ikke kan gjenopptas før fangst er innrapportert. Det pekes på at vassdragene selv må kunne bestemme om fiskere skal rapportere fangst daglig eller fortløpende.

Inatur peker på at et krav om daglig rapportering forutsetter at det finnes en oversikt over hvilke fiskere som faktisk har fisket den aktuelle dagen. Uten en slik oversikt vil det i praksis ikke være mulig for fellesforvaltningen å etterprøve om rapporteringsplikten overholdes.

Miljødirektoratet vil peke på at fortløpende fangstrapportering er en forutsetning for at forvaltningslag skal kunne gjennomføre og følge opp midtsesongevaluering av fisket, stanse fisket når vassdragets totalkvote er fylt og/eller varsle fisker når fiskers sesongkvote er fylt. Dette framgår av Miljødirektoratets [Retningslinjer for regulering av fiske etter anadrome laksefisk](#). Forslaget om daglig rapportering i § 23 andre ledd var tenkt å forskriftsfeste kravene som framgår av retningslinjene.

Miljødirektoratet er imidlertid enig i at *daglig* rapportering kan være unødvendig i mange vassdrag, og at lokal forvaltning selv bør kunne vurdere hvor ofte fiskerne skal rapportere, så lenge det rapporteres i en frekvens som gir lokal forvaltning nødvendig informasjon til å kunne gjennomføre og følge opp midtsesongevaluering, stanse fisket når totalkvoten er fylt, og/eller varsle fisker når sesongkvoten er fylt. Dette er forpliktelser forvaltningslagene har etter forskrift om fiske etter anadrome laksefisk i vassdrag, vedlegg 1 (totalkvoter og/eller sesongkvoter) og/eller § 6 (midtsesongevaluering). Miljødirektoratet endrer derfor bestemmelsen til en plikt for berørte forvaltningslag til å innføre krav om *fortløpende* rapportering fra fisker, jf. ny § 23 tredje ledd.

Når forvaltningslagene gis fleksibilitet til selv å vurdere hvor ofte fisker skal rapportere, kan de også ta hensyn til utfordringer knyttet til manglende mobildekning, som Statsforvalteren i Troms og Finnmark peker på, og behovet for å få på plass tilpassede teknisk løsninger, slik som Inatur viser til.

Mange høringsinstanser har synspunkter på rapportering av fiskeinnsats og nullfangst, bl.a. om nytten av dette og hvordan dette skal rapporteres. Norske Lakseelver og flere forvaltningslag tar til orde mot et forskriftsfestet krav om daglig rapportering av fiskeinnsats og eventuell nullfangst fra fiskerettshavere og fiskere til fellesforvaltningen i vassdrag. Til dette vil Miljødirektoratet peke på at vi ikke har foreslått et krav om daglig rapportering av fiskeinnsats og eventuell nullfangst fra fiskere til forvaltningslaget. Forslaget til § 23 andre ledd inneholdt et krav om daglig rapportering i vassdrag med midtsesongevaluering, totalkvote og/eller sesongkvote, men det var lagt opp til at fellesforvaltningen ellers kunne avgjøre form og innhold.

For å klargjøre innhold og krav knyttet til fangstrapportering i vassdrag, har vi omredigert og endret litt på bestemmelsene om dette. Paragraf 22 omhandler nå utelukkende *fiskerettshaveres* oppgaveplikt til Miljødirektoratet, mens § 23 omhandler *fiskers* oppgaveplikt til fiskerettshaver og forvaltningslag i vassdrag. Det blir bl.a. synliggjort at det ikke er krav om fortløpende rapportering av nullfangst og fiskeinnsats fra fisker til forvaltningslaget.

Paragraf 23 første ledd omfatter den generelle oppgaveplikten alle fiskere i vassdrag har overfor fiskerettshaver, og som er nedfelt i lakse- og innlandsfiskloven § 44 andre ledd. Fangstoppgaven fra fisker skal minst inneholde opplysningene nevnt i § 22 andre ledd, bokstav a) til f), jf. § 23 fjerde ledd.

Paragraf 23 andre ledd fastslår at fellesforvaltningen, eller et flertall av fiskerettshaverne, *kan* innføre krav om at fiskere og fiskerettshavere, skal levere fangstoppgave til forvaltningslaget i den form og så ofte som flertallet bestemmer. Fangstoppgaven fra fisker skal minst inneholde opplysningene nevnt i § 22 andre ledd, bokstav a) til f), jf. § 23 fjerde ledd. "Fellesforvaltningen" er forvaltningslag i vassdrag med pliktig organisering, jf. lakse- og innlandsfiskloven § 25 andre ledd. I andre vassdrag kan det fattes flertallsvedtak om fangstrapportering fra fiskere i vassdraget, jf. lakse- og innlandsfiskloven § 25 femte ledd og forskrift 3. mai 2000 nr. 761 om gjennomføring av flertallsvedtak vedrørende organisering og drift av vassdrag etter lov om laksefisk og innlandsfisk § 25.

Paragraf 23 tredje ledd innfører krav om at forvaltningslag i vassdrag der det er krav om midtsesongevaluering av laksefisket, totalkvote for vassdraget og/eller sesongkvote for fiskere, *skal* innføre krav om at fiskere skal levere fangstoppgave til forvaltningslaget fortløpende i sesong. Fangstoppgaven fra fisker skal minst inneholde opplysningene nevnt i § 22 andre ledd, bokstav a) til e), jf. § 23 fjerde ledd. Det er ikke noe krav om fortløpende rapportering av nullfangst og fiskeinnsats fra fisker til forvaltningslaget. For å gi forvaltningslag i vassdrag tid til å omstille seg til kravet om fortløpende fangstrapportering i § 23 tredje ledd, gis det utsatt ikrafttreden for denne bestemmelsen, jf. § 26.

Med hensyn til rapporteringen fra fiskerettshaver/forvaltningslag til Miljødirektoratet etter § 22, viser Elveguiden til at det i høringsnotatet står at "fiskeinnsats" kan være antall fiskere, fiskedøgn, solgte eller tildelte kort. De spør om det skal leveres på alle disse tre kategoriene, eller om det skal leveres på en av disse tre alternativene, og om det i så fall er valgfritt hva man velger. Elveguiden mener at det kan bli tidkrevende for forvaltningslagene å skulle innhente data om fiskeinnsats i vassdrag hvor det ikke er felles kortsalg, og de frykter unøyaktig og lav svarprosent.

Hvordan fiskerettshaver/forvaltningslaget skal rapportere om fiskeinnsats til Miljødirektoratet, vil variere. I vassdrag hvor det utdeles kort, skal rettighetshaverne rapportere antall kort som er utlevert til fiskere, og hvor mange kort som er mottatt i retur med fangstrapport. Formålet med dette er å kunne vurdere omfanget av fisket i vassdragene og fangst per fiskerdøgn (stangdøgn). Dersom det har blitt fisket i løpet av et døgn, regnes dette som et fiskerdøgn (stangdøgn), uavhengig av hvor lenge det har blitt fisket det aktuelle døgnet. Ved fiske på flerdøgnskort eller sesongkort oppgis hvor mange døgn det faktisk har blitt fisket.

I vassdrag hvor det ikke utdeles fiskekort, kan fiskeinnsatsen rapporteres som antall fiskere og hvor mange døgn disse har fisket. Også her skal antall fiskere som har levert fangstoppgave oppgis.

Om fiskerettshaver/forvaltningslaget må innføre krav til fiskeren om rapportering av fiskeinnsats for å kunne møte kravene om rapportering av fiskeinnsats til Miljødirektoratet, avhenger av hvordan det fiskes og hvilke fiskekort som selges/utdeles i det aktuelle vassdraget. Om og hvordan fisker skal rapportere fiskeinnsats må dermed fiskerettshaver/ forvaltningslag avgjøre.

Dersom det i løpet av en sesong ikke har blitt fisket i et vassdrag, altså at det har vært null fiskeinnsats, skal dette også rapporteres. Dette er for å skille mellom vassdrag hvor det ikke har vært fisket og vassdrag hvor det har vært fisket, men ikke vært fanget fisk.

Med begrepet "nullfangst" menes at det har vært fisket, men ikke vært fanget fisk. Dette kan gjelde både enkeltfisker og vassdraget i sin helhet. Nullfangst skal rapporteres på lik linje som avlivet og gjenutsatt fangst.

I dagens rapporteringsløsning er det ikke åpenbart hvordan den som rapporterer skal skille på "ikke fisket i vassdraget" på den ene side, og "fisket, men ikke fått fangst", på den andre. Dersom et vassdrag rapporterer at det er fisket i ett døgn eller mer, og at det er mottatt rapport fra fisker, men det ikke er rapportert noe fangst, kan man anta at det er fisket, men ikke fanget fisk. Der vassdraget har haket av for "*Ferdig rapportert*" uten at det er oppgitt fiskeinnsats, kan man anta at det ikke er blitt fisket. Vi anser det likevel som sannsynlig at det i mange vassdrag ikke rapporteres slik. Miljødirektoratet vil gjøre det enklere og tydeligere hvordan vassdrag skal skille på dette i ny framtidig rapporteringsløsning.

Vassdrag som har plikt til å innføre krav om fortløpende rapportering, jf. § 23 tredje ledd, kan selv bestemme om nullfangst og eventuelt fiskeinnsats skal være en del av den løpende rapporteringen fra fisker, eller om dette skal rapporteres etter endt sesong. Rapporteringen skal imidlertid sikre at forvaltningslaget kan gjennomføre og følge opp midtsesongevalueringen, stanse fisket når totalkvoten er fylt eller varsle fisker når fiskers sesongkvote er fylt.

Statsforvalteren i Agder foreslår at ordlyden endres til "I vassdrag som har krav om midtsesongevaluering av laksefisket, og som også har totalkvote for vassdraget eller sesongkvote for fiskere...". Til dette vil Miljødirektoratet peke på at bestemmelsen er formulert slik fordi det finnes vassdrag som har totalkvote og/eller sesongkvote, men som ikke har krav om midtsesongevaluering og motsatt.

Orkla fellesforvaltning og Verdalselva fellesforvaltning spør hvilke juridiske konsekvenser kravet om daglig fangstrapportering har for forvaltningslagene, og lurer bl.a. på om man kan innføre

krav i forskrift og forvente at dette skal følges opp med privatrettslige sanksjoner. Miljødirektoratet vil peke på at § 23 om fiskers rapportering i vassdrag inneholder både påbud fra myndighetene til enkeltpersoner (§ 23 første ledd) og forvaltningslag (§ 23 tredje ledd), og en bestemmelse som gir forvaltningslag adgang ("kompetanse") til å innføre krav om fortløpende rapportering i vassdrag (§ 23 andre ledd). Selv om løpende fangstrapportering innføres som følge av et offentlig påbud, vil et slik krav måtte nedfelles i lokale fiskeregler, og dermed måtte håndheves av forvaltningslagene på privatrettslig grunnlag.

I vassdrag eller deler av vassdrag hvor skriftlig oppgave over fangsten ikke innleveres, skal det som hovedregel unnlates å åpne for fiske etter anadrome laksefisk, jf. lakse- og innlandsfiskloven § 44 tredje ledd. Denne bestemmelsen er av informasjonshensyn gjengitt i forskriften. Som vi påpekte i høringsnotatet, kan fellesforvaltningen i slike tilfeller varsle statsforvalteren, som så vurderer om de skal tilrå Miljødirektoratet at det ikke lenger åpnes for fiske på den aktuelle strekningen ved neste regulering.

Miljødirektoratet fastsetter §§ 22 og 23 som følger:

§ 22. Fiskerettshaveres oppgaveplikt ved fiske i vassdrag

Fiskerettshavere i vassdrag der det er åpnet for fiske etter anadrome laksefisk, skal levere oppgave over fangsten av slik fisk til Miljødirektoratet.

Fangstoppgaven skal leveres innen to uker etter siste fiskedag for anadrome laksefisk i vassdraget, og skal inneholde følgende opplysninger:

- a) navn og kontakinformasjon til den som rapporterer*
- b) navn på vassdrag og rapporteringsenhet*
- c) tidsrommet det har vært fisket*
- d) antall avlivet fisk, fordelt på art og vekt*
- e) antall gjenutsatt fisk, fordelt på art og vekt*
- f) eventuell nullfangst*
- g) fiskeinnsats*
- h) øvrige opplysninger som framgår av skjema*

Fangstoppgaven skal leveres ved hjelp av elektronisk skjema.

Dersom det er innført krav om at fiskere skal levere fangstoppgave til forvaltningslaget, kan en representant for fiskerettshaverne levere fangstoppgave på vegne av fiskerettshaverne.

I vassdrag eller deler av vassdrag der fangstoppgave ikke er innlevert, skal Miljødirektoratet, som hovedregel, unnlate å åpne for fiske påfølgende fiskesesong.

§ 23. Fiskeres oppgaveplikt i vassdrag

Den som har fisket i vassdrag med anadrome laksefisk, skal levere oppgave over fangsten av slik fisk til fiskerettshaver, i den form og så ofte som fiskerettshaver bestemmer.

Fellesforvaltningen, eller et flertall av fiskerettshaverne, kan innføre krav om at fiskerettshavere og fiskere skal levere fangstopp-gave til forvaltningslaget, i den form og så ofte som flertallet bestemmer.

Forvaltningslag i vassdrag der det er krav om midtsesongevaluering av laksefisket, totalkvote for vassdraget eller sesongkvote for fiskere, jf. forskrift 15. mars 2021 nr. 798 om fiske etter anadrome laksefisk i vassdrag §§ 2 og 6, skal innføre krav om at fiskerettshavere og fiskere skal levere fangstopp-gave til forvaltningslaget fortløpende i sesong. Rapporteringen skal sikre at forvaltningslaget kan gjennomføre og følge opp midtsesongevalueringen, stanse fisket når totalkvoten er fylt eller varsle fisker når fiskers sesongkvote er fylt.

Fangstopp-gaven etter første og andre ledd skal minst inneholde opplysningene nevnt i § 22 andre ledd, bokstav a) til f). Fangstopp-gave etter tredje ledd skal minst inneholde opplysningene nevnt i § 22 andre ledd, bokstav a) til e).

Til § 24. Oppgaveplikt ved fiske med stang og håndsnøre i sjø

Forslag sendt på høring

§ 24. Oppgaveplikt ved fiske med stang og håndsnøre i sjø

Den som har fisket etter anadrome laksefisk med stang og håndsnøre i sjø, skal levere oppgave over fangsten (fangstopp-gave) ved hjelp av elektronisk skjema på Miljødirektoratets nettside.

Fisker skal levere fangstopp-gave etter hver dag vedkommende har fisket, og den skal inneholde følgende opplysninger:

- a) kommunen det er fisket i*
- b) tidspunkt for fiske*
- c) type redskap*
- d) antall avlivet fisk, fordelt på art og vekt*
- e) antall gjenutsatt fisk, fordelt på art og vekt*
- f) om det fisket fra båt eller fra land*
- g) øvrige opplysninger som framgår på Miljødirektoratets nettside*

Høringsinnspill

Statsforvalteren i Agder støtter forslaget til § 24. På Agderkysten har fiske etter sjøaure blitt stadig mer populært. Fritidsfiske etter sjøaure utgjør også et viktig grunnlag for tilrettelagte pakketilbud som markedsføres overfor fastboende og tilreisende fiskere, også fra andre land.

Samtidig er det begrenset kunnskap om hvor mye fisk som høstes, hvor den fanges og betydningen av ulike former for fiske. Statsforvalteren i Agder foreslår at Miljødirektoratet tar initiativ til å utvikle en standardisert, nasjonal rapporterings-app der alle fastsatte parametre som skal inngå i rapporteringen er inkludert. Appen bør også ha mulighet for å registrere start- og sluttidspunkt for fisket for hver gang fiskeren fisker. Dette vil være et enklere og mer gjenkjennbart system for fiskere som fiskere i flere fylker, og samtidig også gjøre det lettere for reiselivsbedrifter å veilede fiskere om rapporteringskravet. Fangstrapporteringen vil også gi nyttige opplysninger for Statsforvalterens arbeid med å fastsette munningsfredningssoner utenfor vassdrag med anadrom laksefisk.

Nordreisa kommune sier at de per i dag ikke har kunnskap om hvilke mengder anadrom laksefisk som blir fisket opp i Reisafjorden. Kondisjon og størrelse er også viktige data. Bli det fisket mye tynne støinger om våren, og blir de sluppet ut igjen? Med slike data vil man kunne følge utvikling av fisket og bestandene i fjorden. For at fiskerne skal bli flinke til å rapportere, er det viktig at dette blir enkelt og brukervennlig. Informasjonen må også komme ut til fiskerne. Informasjon til turister, innvandrere og de som fisker sjelden, kan by på utfordringer. Rapportering via app kan være en enkel og praktisk løsning, og bør være et alternativ. Det finnes kanskje også andre praktiske løsninger som kan hjelpe fiskerne. De spør om en app automatisk kan estimere fiskens lengde ved hjelp av mobilens kamera. For fisk som slippes ut igjen vil det være utfordrende å veie levende fisk, da dette krever mer utstyr.

Norges jeger- og fiskerforbund mener at det ikke er tilstrekkelig å presisere rapporteringsplikten i sjø ved stangfiske i forskriften. Det må følges opp med tydelig informasjon, og en svært enkel digital rapporteringsløsning, helst i appform.

Norske lakseelver støtter forslaget om krav om daglig innlevering av fangstoppgave ved fiske etter anadrome laksefisk med stang og håndsnøre i sjø. Videre er de enige i Miljødirektoratets bemerkning om at kravet i praksis er vanskelig å håndheve. I så måte framstår mulighet for anonym rapportering som lite hensiktsmessig, da rapportering med navn er noe en skulle tro vil styrke mulighetene for håndheving. Flere av deres medlemsvassdrag rapporterer om tidvis høyt fisketrykk med dorging i fjordene i innvandringsperioden for laks. De er usikre på hvorvidt mulighet for anonym rapportering vil gi et nevneverdig større tilfang av data, og at den forvaltningsmessige gevinsten derfor vil være større med pålagt rapportering med navn, i kombinasjon med økt oppsynsaktivitet i de mest utsatte områdene.

Nordfolda forvaltningslag mener det er positivt med en bedre oversikt over fangster også fra stangfiske i sjø. Rapporteringskravene bør utformes på en måte som er enkel for fritidsfiskere.

PO ¾ Kunnskapsinkubator mener det er svært bra at den nye forskriften innfører oppgaveplikt ved fiske med stang og håndsnøre i sjø. De foreslår at fangstoppgaven i sjø også må inneholde

fiskerens navn og kontaktinformasjon. Endringene bør innføres med virkning allerede fra årets fiskesesong, selv om dette er noe sent med tanke på at stangfiske etter sjørret i sjø allerede er startet i flere viktige områder.

Lærdal elveeigarlag mener det er positivt at det blir foreslått tydelige krav til rapportering for fiske med stang/håndsnøre i sjø. For at rapporteringen skal fungere etter formålet, mener de at følgende må være på plass:

- Rapporteringsløsninga må være enkel å bruke, og gi nødvendig informasjon om regelverket for fiske i sjø.
- Det må stilles krav om registrering før fisket starter
- Det bør utvikles kartløsninger der fredningssoner kommer tydelig fram
- Regelverket for fiske utenfor vassdraga må være lett tilgjengelig
- Når fisket er avsluttet, skal fangstrapport fylles ut

Disse dataene, sammen med data fra kilenotfiske, må derfor gjøres tilgjengelige for lokal forvaltning fortløpende.

Når det gjelder bifangst av laks og sjørret i andre fiskeri, mener de det er behov for bedre rapporteringsordninger, og eventuelt rapporteringsplikt. En mer helhetlig oversikt over samlet beskatning, inkludert bifangst, vil være et viktig bidrag til en mer treffsikker og kunnskapsbasert forvaltning.

Orkla Fellesforvaltning mener fangstdata fra sjøfiske med stang må gjøres fortløpende tilgjengelig for lokal forvaltning.

Miljødirektoratets vurdering

Miljødirektoratet registrerer at de fleste er positive til en tydeliggjøring av kravet om rapportering etter anadrome laksefisk med stang og håndsnøre, og at de ser verdien av disse dataene.

Direktoratet er innforstått med at nåværende rapporteringsløsning for fiske etter anadrome laksefisk med stang og håndsnøre i sjø har potensiale for forbedring. Alternative løsninger vil bli utredet.

Stangfiske i sjø er en allemannsrett. Det er derfor vanskelig å håndheve kravet om rapportering fordi fiskerne verken må løse fiskekort eller betale fiskeravgift. I nåværende løsning har fiskerne mulighet til å rapportere uten å oppgi navn. Dette vil bli videreført. Norske lakseelver mener at den forvaltningsmessige gevinsten vil være større med pålagt rapportering med navn. Miljødirektoratet viser i denne sammenheng til at det heller ikke i kravet til fangstopp-gave fra vassdrag, jf. § 22, stilles krav om at fiskeren skal kunne identifiseres. Vi kan ikke se den

forvaltningsmessige gevinsten ved å innhente slik informasjon fra fiske etter anadrome laksefisk med stang og håndsnøre i sjøen.

Miljødirektoratet vil foreta en nærmere vurdering av om, og eventuelt i hvilken form, fangstopplysninger avgitt i medhold av lakse- og innlandsfiskloven § 44 kan tilgjengeliggjøres for andre enn forvaltning, forskningsinstitusjoner og SSB.

Miljødirektoratet omformulerer bestemmelsen slik at rapportering kan skje ved hjelp av et elektronisk skjema som ligger andre steder enn på direktoratets nettside, og gjør en justering i tråd med dette.

Miljødirektoratet fastsetter bestemmelsen som følger:

§ 24. Oppgaveplikt ved fiske med stang og håndsnøre i sjø

Den som har fisket etter anadrome laksefisk med stang og håndsnøre i sjø, skal levere oppgave over fangsten av slik fisk til Miljødirektoratet ved hjelp av elektronisk skjema.

Fisker skal levere fangstoppgave etter hver dag vedkommende har fisket, og den skal inneholde følgende opplysninger:

- a) kommunen det er fisket i*
- b) tidspunkt for fiske*
- c) type redskap*
- d) antall avlivet fisk, fordelt på art og vekt*
- e) antall gjenutsatt fisk, fordelt på art og vekt*
- f) om det fisket fra båt eller fra land*
- g) øvrige opplysninger som framgår av skjema*

Kapittel 6. Avsluttende bestemmelser

Til § 25. Håndheving og sanksjoner

Forslag sendt på høring

§ 25. Håndheving og sanksjoner

Overtredelse av forskriften håndheves og sanksjoneres etter lakse- og innlandsfiskloven §§ 47, 47a, 47b, 48a og 49.

Høringsinnspill

Det kom ingen høringsinnspill til forslaget til bestemmelse.

Miljødirektoratets vurdering

Miljødirektoratet fastsetter bestemmelsen slik den ble sendt på høring.

Til § 26. Ikrafttreden

Forslag sendt på høring

§ 26. Ikrafttreden

Forskriften trer i kraft straks, med unntak for § 21 tredje ledd, § 22 tredje ledd og § 24, som trer i kraft fra den tid Miljødirektoratet bestemmer.

Samtidig som forskriften trer i kraft, oppheves forskrift 25. februar 2003 nr. 256 om oppgaveplikt og om redskaper som er tillatt benyttet ved fiske etter anadrome laksefisk.

Høringsinnspill

Det kom ingen høringsinnspill til forslaget til bestemmelse. Miljødirektoratets vurdering

Miljødirektoratet foreslo i høringen en felles frist for å registrere seg for fiske med faststående redskap for hele landet (15. mai), og at statsforvalteren ikke lenger skulle ha adgang til å fastsette en annen frist (§ 3). Fordi forskriften blir fastsatt kort tid før den nye fristen, får statsforvalteren og sjølaksefiskerne liten tid til å omstille seg til ny frist. Statsforvaltere som har operert med en annen frist for registrering fram til nå, må kunne gjøre det i forkant av sesongen 2026.

Miljødirektoratet utsetter derfor ikrafttreden av ny § 3 og opphevingen av § 10 i forskrift 25. februar 2003 nr. 256 om oppgaveplikt og om redskaper som er tillatt benyttet ved fiske etter anadrome laksefisk.

For å gi forvaltningslag i vassdrag tid til å omstille seg til kravet om fortløpende fangstrapportering i § 23 tredje ledd, fastsetter vi også utsatt ikrafttreden for denne bestemmelsen.

Bestemmelsene som blir gitt utsatt ikrafttreden vil etter planen tre i kraft før sesongen 2027.

Bestemmelsene blir fastsatt som følger:

§ 26. Ikrafttreden

Forskriften trer i kraft straks, med unntak for § 3, § 21 tredje ledd, § 22 tredje ledd, § 23 tredje ledd og § 24, som trer i kraft fra den tid Miljødirektoratet bestemmer.

Samtidig som forskriften trer i kraft, oppheves forskrift 25. februar 2003 nr. 256 om oppgaveplikt og om redskaper som er tillatt benyttet ved fiske etter anadrome laksefisk, med unntak for § 10, som oppheves fra den tid Miljødirektoratet bestemmer.